

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 8.

Plymouth, Pa., d. 19 Vasario (February) 1902 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

Rūšant apie permainą adreso butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinčių pamatyti mūsų laikraštį siunčiamame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti išvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

„Vienybė Lietuvnikų“

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Paeksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė Lietuvnikų“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:

in all modern languages

„Vienybė Lietuvnikų“

Išleina kožną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
Į UZMARĖ..... \$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiam raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkvojimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitai nesistunčia, kaip tik per MONEY ORDER, na registravotose gramatoose ant szito antraszo:

J. J. Paeksztys & CO.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

Max Reese & Co.

109 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Didžiausia ir geriausia avalines, kurpių ir batų krautuvis visam miestu.

Žemiausios prekės!

Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemizkus dalykus. Gerą muilą, švepeczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių mažmožių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

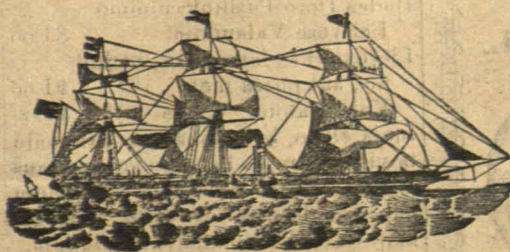
Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigai.

Susisznecam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Neikite pas svetimą, bet pas

V. G. Sava

„Saloon“ 13 S. Canal street,

WILKES-BARRE, PA.

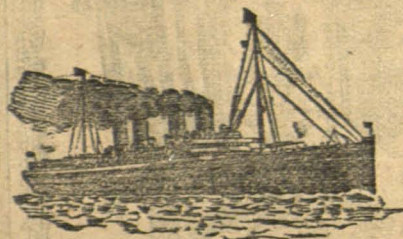
Puiki degtinė ir alus! kviecziam lietuvius.

Czia gausi pigianias laivakortes ir pigiai nusigsi pinigus į visse svieto dalle.

Teleponas 309 — 2 S. S.

P. V. Obiecinas,

1118 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

Parduoda Laivakorte ant visokių linijų ir siuncziu pinigų į visse dalis svieto. Doviernastis (pavedimus resztu) atlikimui reikalų su Maskotijos valdzia. Iszmainau visokius pinigus ant amerikonzkų ir t. t. Darau apsergėimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių dalktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastlezarnėje, tegul szauklasi prie mane, o aš jį iszliuosuosiu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o be to užsagėdinti.

Daugiau kaip 30 metus iszmegetas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas

“ANKER” (Inkarinis) PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo, Neuralgijos, Sausgelos, Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.

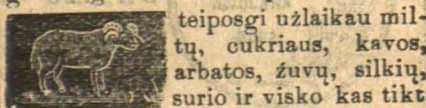
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas

Ad. Adžgaucka
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka Johanna Želviene.

Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church uleczių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

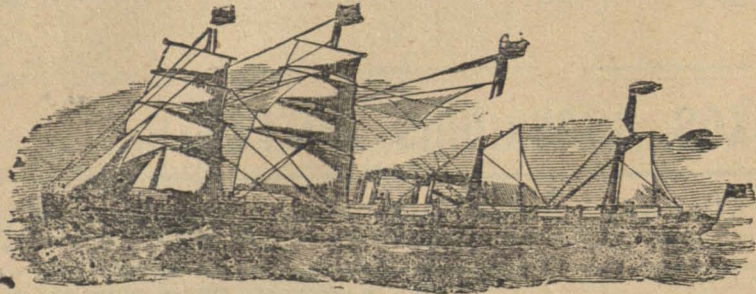
Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski **BANK**

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susisiekėti lietuviškai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3 1/2 procentus aut metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BEAVOCHAS** suvienytose Valstijose Šiaurinė Amerikos, kuriame išdirba geriausę ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas iš gryną javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų hvarbų ne proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karčiamonkai) visose reikalavite Lietuviszkos alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszeipsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

Apszvieta ir Mckslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiame apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiame apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksmimimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuviszkas laikrasztis, nedėlis, ant pusės meto \$1.00
 Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet daba tės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszcziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko iš szito suraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena iš szitu trijų: 1 Vienybę Lietuvių, 2 Lietuva 3 Lietuvis Kožnas pirkėjas szioe mano ofertos, turi tiesą pasiekirti sau vieną iš augszcziaus minėtu laikraszczių ir sykiu su steliunku tur dāneszt man laikraszczio vardą.

Kas nenori arba negali atsisti pilnos sumos pinigų 1. y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul sūnczia \$1.00, bet nemažiau, o kitus \$4.00 damokė antexpreso priimdamas pirkinį. O jeigu kas neįsitenka išduoti \$5.00 ant karto, tas tegul susideda su draugu per pusę, o abudu džiaugsis pasinandoje iš szitos mato ofertos.

Lietuviai, nandokitės iš szitos teip gausios progos, nes szia oferta padariau tiktai vien dėlėl jūsų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotai gromatė. Adreucukite sziteip: **M. Mockus**, Bx 54, Detroit, Mich.

Griaucziausiai išgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.

Scranton, Pa.

For Information, Rates, etc., address
 429 BROADWAY, N. Y., 289 MAIN ST., BUFFALO, 103 ADAMS ST., CHICAGO, EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 26 EXCHANGE PLACE, N. Y.
T. E. CLARKE, Gen'l Superintendent.
T. W. LEE, Gen'l Passenger Ag't.
B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

Lackawanna Railroad

The Handiest and Best Route between the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the **HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.**

ADRESAI Susivienyjimo L. A. virsz.

Prezidentas — M. Totorius, 1 Willow str., Plymouth, Pa.
 Vice-preziden. — V. Kaunas, Box 211, Newburyport, Mass.
 Sekretorius — T. Astramskas, 732 S. Front st. Philadelphia, Pa.
 Kasierius — T. Pauksztys, 123 N. Main str., Pittston, Pa.
 J. Kazakeviczia, 1150 Wyomint Ave. Pittston, Pa.
 K. Unika, 1112 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Uzveizėtoju knygyno—V. Daukszys, 332 Catharine str. Philadelphia, Pa.

Krautuve Forniczio.

Czlonai gausite pigiausiai visokius naminius rakaodus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t. Kiekvienas syki pas mus pirkę, ateina ir kita syki susikalbėti galima visaip.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Didele krautuve

IR KARUZIAMA

Kas nori gero tavco gauti ir skanaus gėrymo ragaut, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszką išdirbimą.

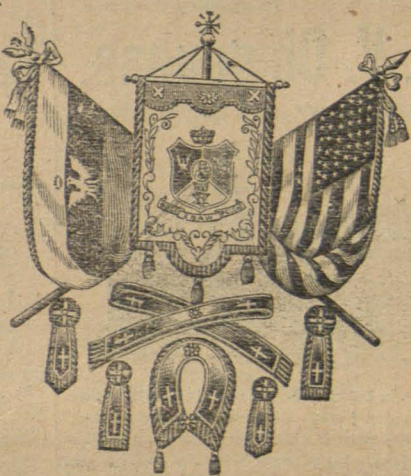

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunjams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais igijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

PERŽVALGA.

— Žandarai darė krata pas gimnazijos mokintoją J. Jablonskį Revelyje; nieko szej nerado draustino, tik žandarams nepatiko viens užtiktas pas p. Jablonskį rankrasztis. Už tai jį suėmė ir uždarė į kalėjimą. Valdžia, žinoma, tuoj liepė p. Jablonskiui prastraukti nuo mokintojystės, nors kaltė vargiai bus iszrasta. P. Jablonskis yra mokslo žmogum, apie ką gerai žino Mokslo Akademija ir visoki universitetai, jis užsiima tyrinėjimu lietuviszkos ir kitų kalbų: kaip, rodos, galėtų tokiai ypatai drausti ką nori laikyti, o dar ir bausti už tai? Tai galima tik prie rusiszko barbarizmo. P. Jablonskis taisė į spaudą A. Juszkevicziaus žodyną, kuris iszeina Mokslo Akademijos kasztais: dabar darbas sustojo ir toks svarbus veikalas kas žin ar iszvys dienos szviesą.

— Jau nuo seniaus buvo užmanyta įtaisyti Vilniuje prekystės mokslinyczią moterims; tas užmanymas žada tikrai įsikunyti, nes miesto roda apie tai ypatingai rupinasi, turėdama teipgi atspirtis tarp prekėjų ir pramonininkų.

— Vilniuje, dailos mylėtojų kuopa rengia ant 2 Kovo parodą: paveikslų, stovylių, architekturos ir pramoniszko piešimo. („L.“).

— Tautiszkas Lietuvių Susivienijimas Amerikoje iki sziai dienai skaito 1391 sąnarij; kuopų — 49. Pernai pavasaryj, skiriantės Susivienijimui į dvi dalis, jame isz viso buvo 1404 sąnariai.

Isz Lietuvos.

Naujas budas kirpimo „avelin“.

Lupk, kolaik lupasi — teip daro daugelis mus kunigėlių. Jie kas-kart pramano vis naujus budus kirpimo savo ir avių tolaik vis pramanys, kolaik tos

avelės nepasiprieszjis, neatstitys savo raguczių. Gudresniejie klebonai pramina takus, o kiti seka jų pėdas.

Mus kra-zte pirmutinis pradėjo siuntinėt per miszias po bažnyczią pinigų rinkt Bartininkų (Vilkav. pav.) klebonas kun. Vaiczekauckas. Matyt jam gerai sekėsi, kad tuoj ir kaimynai pradėjo. Dar žiemą, per szv. Panelę macziau renkant pinigus per miszias Visztytyj. Tik Visztyczio klebonas kun. Marma dar gudresnis: nuo pusės sumos leidžia jis žmogų su blekine pinigų rinkt, o pats eina paskui jį ir dėkavoja kiekvienam, kuris kiek duoda. Žmonės sako, kad „jis labai gražiai dėkavoja, tai kaip gi neduosi?“ Bet man rodos, ne dėl padėkos daugiau meta, o dėlto, kad kunigas, akis pastatęs, žiuri, ar tu duosi, ir kiek duosi. Tik jau nesmagu žmogui visai nieko nemesti arba mesti kokį varioką, jei kunigas stovi priesz jį ir teip žiuri — reikia krapsztyt sidabrinų ... O, gadrus Marma! žino, kokiu budu galima daugiau isztraukt!...

Szimet nuo Szkapliernos jau pradėjo vaikszeioti su bleke po bažnyczią ir Pajevonyje. Mat Pajevonyje altorius zala-tijo; ant to, sako kunigai, eisią pinigai. Bet altorių zalinimas prekiavo tiktai apie 500 rublių, o tiek pinigų ir be rinkimų per maldą turėtų atsirast bažnyczios kasoj. Jung paliko mirdami ant bažnyczios pinigų kun. Senkauckas, senukas Žaliauckas, klebonijos tarnas ir kiti — kur tie pinigai dingo? turbut ngnij, ar kunigo kiszenėj sudėgė?...

O pradėję kartą rinkt tokiu budu, negreit nustos; vis bus negana ir negana, kolaik parapijonys visai nenustos davę ir uždraus klebonui isz namų Dievo daryti pardavinyczią — patys tą pamatysit.

Gaila, kad dar iksziol nėra

pas mus jokios prieziuros bažnyczios turtų, kad nėra tam tikros, geros užveizdos. Jei būtų gera, suprantanti užveizda, jei bažnyczios turtai būtų parapijos rankose, jei kunigai be parapijos sutikimo nieko negalėtų daryt, tuomet daug nesusipratimų isznyktų, nereiktų nė panaszių rasztų į svietą leisti. *Ukininkas.*

Nauja krautuvė. Liudvina, Kalvar. pav. 1901 metų. Priesz velykas tapo įkurta lietuviszka krautuvė Jurgio Senkaus. Tik žmonės labiaus eina pirt pas žydus, ne kaip pas savo žmogų. Matyt, kad žmonės nenori atprasti „geszftų“ varyti su žydais. *P. Kirvelis.*

Poniszka pati. Vienas vaikinias isz Sziaulių pav. nuvykęs į Petrapilę, per 4 metus susitaupino apie septynis szimtus rublių. Nusibodus viešnam gyvent, užsimanė vesti moterį ir gyvent sav ramiai. Nebuvo ukvatos jieszkot merginos savo pusėje, juo kad mieste buvo gražesnių, „rasz kažnesnių“, kaip sodiszkes; ant galo įsimylėjo į vieną kambarinę (pakajavą) ir apsivedė su ja. Bet neužilgo pamatė, kad jo pati ne darbininkė, bet vėjavaikė: pradėjo rėdytis, lakstyti po miestą, bicziuliauti su jaunikiais, o namų, nė vyró visai nežiurėjo. Į pusantro meto iszpustyjo visą sunkiai užgyventą vyro trusą; kilo barnys, piktumas. Vieną sykį susivaidyjęs vyras, negalėdamas atsiturėt, turėjo sprukt pro duris. Bebėgant jam pakliuvo ranka tarp durų ir jos atkrito jam visus pirzstus. Pakilo riksmas, atbėgo policija ir nugabėno vyrą į ligonbutį, o pati, savo daigtus pasigriebusi, iszkeliauvo nežinia kur.

Kad ir iszgrė, bet rankos nevaldė, dėl to ir vietos neteko, o kitos negalėjo gaut. Žmogus paliko be rankos, be pinigų, be paczios ir be vietos.

Tokių atsititikimų yra ne mažai; gaila net žiurėt į tokius, bet mūsų vyrai patys kalti: linkę prie poniszkumo, savaišias kaimo merginas, darbininkes, niekina, proto nelavinia skaitymais, užima galvą tuszcziais niekais ir dėlto nemoka apsisaugoti nuo nelaimių.

Pilkas Parszas.
(Isz „Naujienos“)

Tilžė. Savo gimimo dienoje, Vokieczių kaizeris Vilius, dalino į visas puses kryzius ir skirstė szejp atsizymėjimo zenklus. Neuzmirszo jis ir lietuvių, o tai pavadinamas jų vardu du kanonierių pulku. Kaizerio ra-ztas skamba sziteip (atkartojame lygiai teip, kaip jį padavė nužemintoje savo linksmybėje „Naujoji Lietuviszka Ceitunga“):

— „Asz esmiu apsiėmęs vardus dalių mano vaisko tėvytainiszkoj dumoje padauginti. Asz noriu tuomi seniems vieniems padavimams po mano valdonrykszte suvienytųjų žemių bei giminių vaiske pasiliekančią vietą pagarbinimo pritaisyti ir tuo žygiu joms savo gilų bei karsztą pripažinimą iszreikszi, kurį jų vienumui bei pasidavimui draugiskajai tėviszkei „kalts esmi. — Pagal tai tapo szitie regimentai sekancziais vardais praminti: Kanonierių regimentas N 1 pirmas lietuviszkas, N 16 pirmas rytprusiszkas, N 37 antras lietuviszkas, N 52 antras rytprusiszkas“.

„Naujoji“ nuo savęs pasakoja, buk tokią garbę iszmelde nuo kaizerio velionis pasiuntinis J. Smalakys. O „Tilžės Keleivis“ giliaus padumojęs, priduria, kad kaizeris padarė teip, idant tie kanonieriai „nedrebėtų“ (nė priesz valdono rykszte, nė priesz nevydonų kardą).

Toku budu yra dabar keturi prusiszki pulkai, kurie neszioja vardą lietuviszkų: viens dragunų, kits ulonų ir du artilerijos.

Isz Anglijos.

Antrą dieną kalėdų pirmutiniu užsiėmimu jaunų lietuvių buvo teippat gėrymas, pasiklausius, kad būtų linksmiausias susirinko pas B-cią paszokti, bet ir tas vaikinams nebuvo miela, nes merginų permažai buvo, tai jie, žinoma, labiausiai atsiziūrėjo į alutį ir traukė, iki spēkos sumažėjo; per mažumą būtų muztytynės pasidarę, kad blaivieji nebutų padarę tvarką. Kaip-gi jums, broliai lietuviai, iszrodo szitoks jusų pasielgimas? Ar tuo jus darote garbę Dievui, ar abelnai ką gerą? — Peikiate laikraszczius, sakydami, kad tai „niekniekis, kas isz to gero, ar garbė Dievui?“ Ogi isz jusų veikalu kam garbė ir kam nauda? Jeigu mes pradėsim svarstyti szį klausymą, tai rasim, kad garbė vien tik velniui, o nauda svetimtauciams publikonams. Apgailėtinas buvis jusų, lietuviai, kurie per neiszymymą žudote savo sveikatą ir turta, ir tėrsziate visos tautos garbingą vardą. Kad uzdirbti pinigą, priversti esat stoti prie sunkiausių ir pavojingiausių darbų, per kelis szimtus pėdų lįsti į žemę ir tę statyti savo gyvastį dėl uzdarbio, o sulaukę laisvos valandėlės, į vieta to, kad pasilsėti ir ką gerą veikti, perskaityt knygele ar laikrasztį, neszat kruvinai uzdirbtus pinigus publikonams atiduoti už nelemtą skystimą, kurio prisigėrę, muszatės. Ar tie laikraszcziai, kurių jus bijote į rankas paimti, nors kur liepė ką negerai ar negražiai daryti: niekados... Bet prieszingai, laikraszcziai mus mokina to, kas yra gerą ir naudingą mums; primena mums, jogei mes palikę savo brangią tėvynę, savo tėvelius ir brolius, czia atkeliamome, vieni kad pasislėpti nuo netikusios gudų valdžios, kiti dėl uzdarbio; ar gi neyra pareiga kiekvieno tokio lietu-

vio naudotis isz spēkų savo jaunystės ir nepraleisti savo uzdarbio be naudos, bet pasilaikyti ant tolesnio laiko, kada savo spēkų neteksite, t. y. ant senatvės. O jeigu jus esate teip geros szirdies, kad nesigailite savo sunkiai uzdirbtų pinigų, tai ar negeriausias būtų apversti tuos pinigus ant savo paties reikalų, ir reikalų savo tautos, szelpti einanczius augsztesnius mokslus lietuvius, ir kankintinius, kurie dėl musų gero yra pasiszventę; nes kaip yra naudinga rasa vystantiems augalėliams, teip mokinti vyrai musų nuvargintai tautai. Augalėlis, neilgai trukus, sulauks vėjo atpustą debesėlį su naudingu lytumu, kuris jį atgaivys, bet kada sulauks musų tėvynė tos valandėlės, kurioje kiekvieno tėvynainio szirdis prisipildys ramiais jausmais, jeigu jos sunus nenorės ir toliaus kelti isz miego ir stoti prie dirbanczių. Atsiminkite, broliai, jog esate lietuviais, o ne kuo kitu ir rupinkitės apie savuosius ir savo tautą, kuri vaitoja prispausta sunkia letena despotų. — Ne stebėtina, kad svetimtaucziai mus spaudžia ir skriaudžia ant turtų ir dvasios, — bet labai stebėtina, kad tikri musų broliai jiems pagelbsti, atiduodami savo uzdarbį į jų kisenius, ir baurindami savo pasielgimais musų tautą. Laikas jau, laikas ir mums pabusti, ir rinkti vaisius nuo tėvyniszkos dirvos, kurią kiti jusų broliai iszdirbo ir dabar dirba, kėsdami prispaudas ir vargus dėl jusų laimės, dėl jusų gerovės. Laikas ir jums vienytis į kruvą dirbanczių ir remti silpną savo tautą ir savus reikalus, o ne svetimtauczių, nuo kurių mes nieko gero nesulauksime; o ir tarp musų paczių nebus gero be musų paczių rupesczių ir darbų.

Prie tokių patėmyjimų ir atsitikimų, kalėdų szventės bėgo neramos, nes nebuvo su

kuo pasidalinti szirdingais jausmais, — tiktai antroj die-noj kalėdų, 2 val. po pietų, man bestovint užsimislijusiam, blykstelėjo skaistus zaibas, rodos, norėdams užziebti szirdyse lietuvių tėvyniszką meilę, paskui jį subrozdejo smarkus griausmas, rodos, pritardams mano nuomonei ir iszbardams St.Helenieczius už jų tamsumą; visa gamta rodos linksmiai prasijuokė, kad perkunas isz netyczių žmones iszgasdino, bet mano szirdis liko liudna, ir nebus rami, kol nepamatys lietuvių labiausiai apsiszvietusių ir labiausiai savo reikalus su-prantanczių.

Nendrinų jaunikaitis.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Amerikiecziai gauda po truputį pilipiniecius, tikėdamiesi tokiu budu apimti szalį; tarp kitų į jų rankas pateko vyriausio vadovo Malvaro brolis, isz paszaukimo daktaras, kurį vyriausias insurgentų komitetas paskyrė į vieta suimtojo Aguinaldo.

Gener. Bell giriasi, kad jis iszvalęs provinciją Batangas, ant salos Luzon, nuo visų pasikėlelių; tik kas gero, kad tie pasikėleliai, pametę tą provinciją, perėjo į dvi kitas — Tayabas ir Cavite, kuriose dar iksziol sukilimo beveik nebuvo.

Gubernatorius Taft, kurs dabar buna Washingtone, pasakoja kongresui apie dalykų stovį ir kitus Pilipinų reikalus. Jis užtikrina, kad tę viskas gerai ir kad visos provincijos jau nuramdytos, iszskiriant tik Tabayas, Samar ir Batangas.

Pietinė Aprika.

Paskutiniam laike buvo daugelis susikirtimų burų su anglais. Sekėsi visai, bet burams vis geresnė tenka laimė. Svarbiausiu atsitikimu buvo Kit-

chenerio užpuolimas ant De-Weto; apie tokį užpuolimą ir suvarymą De-Weto į varžą Kitchener jau nuo seniai mislyjo. Aną sąvaite jis apstatė burus savo pulkais ant 50 mylių ir tikėjosi suvaryti juos tarp dviejų ugnių, tai yra apginkluotų namų (block house) linijos ir savo kariumenės. Per isztisą naktį ir ant rytojaus paleista buvo isz abiejų pusių baisybė szuvių; į antrą dieną, De Wet paskirstė savo vyrus į tris burius ir kiekviens isz jų persiveržė per anglų eiles. Burų, kaip ir anglų, žuvo nemažai, bet burai parodė didelę drąsą ir gabumą szitam atsitikime; kitas, o ne De Witas vargiai būtų teip iszsigelbėjęs, nes užtaisyta buvo Kitchenerio labai gudriai ir su didelėmis spēkomis. Kitchener teip tikėjosi sugausiant De Wetą, kad pirm laiko telegrafavo į Londoną, turįs jį savo rankose. Vienog, mat: žmogus szaudė, Dievas kulka gaudė.

Kitas svarbesnis susirėmimas atsitiko 12 vasario ties Klip River; 150 raitų anglų užpuolė ant burų farmos; burų tę viens tik buras, kuris pasileido bėgti; anglai vytis ir vijosi net iki tas neužbėgo ant kalno virszunės; ant kalno szonų buvo pasislėpę burai, kurie ėmė isz trijų pusių szaudyti į anglus; pamatę pavojų, anglai szoko atgal, bet vis gi 2 ofic. ir 10 vyrų liko ant vietos, o 4 ofic. ir 40 vyrų sunkiai suzeistų; kiti isztruko.

Kaslink užbaigimo karės, tai kaip spējome, nieko neiszejo isz Hollandijos pasiulymo. Visas padėjimas skaitomas kaip ir buvo, be jokių permainų.

Burai nori dar kartą bandyti jieszkot paszelpos Amerikoje. Prezidentas Krugeris isziuntė savo delegatą dr. Mullerį su rasztu į prez. Roosevelta, kuriame praszo užtarimo ir iszikszimo į tą karę — ne su ginklu, tik žodziu. Be to dar

dėjų. Darbininkai tikisi lai-
Kruegeris praszo Roosevelto,
kad nebutų leidžiami isz Ame-
rikos į Pietinę Afriką toki da-
lykai, kurie skaitomi yra kai-
po karės kontrabanda; teip,
isz Suv. Valstijų anglai parsive-
žė į karės laukus 77,101 ar-
klius. O tai, pagal tarptautisz-
kas tiesas, nedaleistina.

Burų delegatas Mueller ti-
kisi suorganizuoti czia Ameri-
koje rinkimą pinigų ant karės
su anglais; bus įsteigtas tam
ypatingas komitetas, kurs
szauks mitingus.

Dalis darbu.

Brooklyn, N. Y. Darbininkų unijos stato savo
namus už \$150,000.

Ohio valstijoje dirba 26,
920 moterų; vidutiniai imant,
kiekviena uždirba ant savaitės
\$4,83; isz tų moters atideda
po 14 centų.

Boston, Mass. Vaz-
nyčių straikas, kuriame da-
lyvavo į 5000 žmonių, laimė-
tas: mokestys pakeltos ant 40
procentų.

Lowell, Mass. Czia
pastatys pirmutinę Amerikoje
verpimo mokslainę; paskirta
ant to \$350,000.

Missoula, Mont. Ant
Northern Pacific geležin-
kelio užtraikavo nustatytojai
vėžių; straikuotojai pastatė sa-
vo sąrgus, kad nieks neužimtų
jų vietos ir atėjusius isz Hele-
nos skebsus nuvarė szalin. Ant
geležinkelių stoczių prisirinko
baisybė vežamo krovinio, bet
nėra kaip vežti. Patys kon-
duktoriai nenori vesti trukių,
jei bus nauji nustatytojai, ku-
rie nepažįsta savo darbo.

Providence, R. I. American
Woolen Co., kuri turi miestelyj
Olneyville pen-
kias dirbtuves, buvo peržengus
taisykles apie teip vadinamą
„dvigubą“ audimą, per ką 150
audėjų atsimetė nuo darbo.
Eidami savo draugams į pagel-
bą, užtraikavo dar 2000 au-

mėti.

Pittsburg, Pa. Plie-
no darbininkų organizacija
„Amalgamated Association“
neseniai paskyrė \$9,000 pa-
szelpai sąnariams, kurie be
darbo; naudojosi isz to 400
žmonių.

Nanticoke, Pa. Sze-
szių kasyklių darbininkai,
skaitliuje 5490, užstraikuos
nuo 5 kovo, jei kompanijos
nepavarys tų darbininkų, ku-
rie nepriguli į uniją; 3, 4 ir 5
kovo darys visuotiną reviziją
„darbo ženklų“ ir jei atras be-
jų, tai straika niszvengtinas.

Plymouth, Pa. Uni-
jos vyriausybė persergsti vi-
sus kalnakasius, kad neduotų
prisivilioti agentams isz West
Virginijos. Vakarinėje Virgi-
nijoje nėra tikrų darbų, o be to
tą dabar straikas, kurį kompa-
nijos nori apgalėti su skebsų
pagelba.

Scranton, Pa. Jau
nuo lapkriczio pereitų metų
straikuoja czia strytkarių dar-
bininkai ir nėra vilties, kad
tas straikas greit pasibaigtų.
Karai vaikszečioja, bet visada
tuszti, nes ir visuomenė laiko
straikuotojų pusę. Buvo isz
rinktas taikintoju vyskupas
Hoban, bet jis iszranda reika-
lingu ginti „skebsus“. Teip isz
jo sudo nieko iszeiti negali.

Darbininkų unijos.

Pagal paskutines žinias,
Szaurinėje Amerikoje didesnė
sės unijos yra tokios: Ameri-
can Federation of Labor su
950,000 sąnarių, kriauczių su
38,000, litografų su 2,100, mu-
rininkų su 39,000, tapicierių
7,000, akmenskalių 10,000,
fortepiano dirbėjų 7,700, loko-
motyvų maszinistų 37,000, lo-
komotyvų kurėjų 39,000, kon-
duktorių 25,000, geležinkelių
tarnų 46,000, nustatytojų ke-
lio 15,000, laiszkanceszių 15,
000, Knights of Labor su 191,
000 sąnarių; Susivienijusių
kalnakasių unija turi 232,289
sąnarius.

Isz Amerikos.

Vilkas avinyčioj.

Washingtonė naujai įsteigė
„ministeriją prekystės ir dar-
bo“. Tokia įrėdnė pati per sa-
vę butų labai gera ir naudin-
ga, jei ji apsiimtų tikrai ru-
pintis apie darbininkų reika-
lus. apie sudavadyjimą darbo
sąlygų ir t.t. Bet teip nebus:
ministeriją įtaisė turtincziai,
tai aiszku, kad jie tame turėjo
tik savo reikalą. O turtinczių
norai visada eina priesz darbi-
ninkų reikalus. Įsteigus tą
ministeriją, pakilo klausymas,
kas bus ministru. Ir sztai da-
sizinome, jog tą vietą tikisi už-
imti Mark Hanna! Anasai se-
natorius Mark Hanna, ta pik-
toji dvasė, kurs glemžė visuo-
menės labą, pilnas suktybių
politikieris, arsziausias ir pa-
vojingiausias darbininkų ne-
prietelius, — apims į savo glo-
bą darbininkus! Tai yra pras-
cziaus, negu įleisti vilką į avi-
nyčioją. Tai yra nauja kilpa
ant darbininkų kaklo.

**Karės mokestys
panaikintos.**

Kongresas nutarė panaikinti
nuo 1 Liepos s. m. mokestis,
kurios buvo uždėtos ant karės
reikalų; tokiu budu valstijų
izdas turės per metus mažiaus
77 mil. dol. įplaukimų.

Kubaskundziasis.

Suv. Valstijos neva atliuo-
savo Kubą isz ispanų valdzios,
bet tik dėlto, kad uždėti ant
jos sunkesnį jungą. Pirma ku-
biecziai turėdavo visą beveik
pelną isz tabako ir cukraus,
pardavinėdami juos į svetimas
szalis, ypacz Suv. Valstijoms.
Dabar Suv. Valst. uždėjo ant
tabako ir cukraus, ką eina nuo
Kubos, tokį augsztą muitą, jog
kubiecziai nevien neturi pelno,
bet prideda savo. O tai buvo
vienatinis szaltinis, isz kur ku-
biecziai galėjo užganėdinti sa-
vo reikalus. Kubos gubernato-
rius Wood reikalauja, kad
tą muitą numuszti. Pats Wood
sako: „bijausi, kad amerikie-

cziai neapsigautų! Medegisz-
kas prispaudimas gali sukelti
ant Kubos didesnį sumiszimą,
negu politiszkas ispanų perse-
kiojimus“.

Angliakasio dalis.

Valstijojej Texas, ties mieste-
liu Sabinos, atsitiko kompani-
jos „Hondo“ kasyklėse gazo
ekspliozija; isz 160 tų dirbu-
sių 120 atrasti negyvi, o ir su
kitais nežinia kas tikosi.

Ar neverta sektis?

Sztai ką įtaisė rusinai Sha-
mokine. Per Naujus Metus
keletas susitarusių tarp savęs
rusinų parengė bankietą. Mis-
lis buvo ta, kad pakviesti
mandagiausius isz vietinių
amerikiecių ir supažindinti
juos su rusiniais. Bankietas nu-
sisekė labai gražiai; sveczių
buvo per szimtą, žinoma, dau-
giausiai amerikiecių; valgiais
buvo apstatyti du ilgi stalai, o
liuosose valandose kun. Makar
pasakojo amerikiecziams, kas
per vieni rusinai, koks jų pa-
dėjimas ir daugiaus dalykų.
Svecziai nesiskirstė iki pusiau
naktų ir iszėjo labai užganė-
dinti.

Mes mokame daryti „dide-
lius“ balius, „puikius“ balius
ir dar kitokius. Ar nebutų
gerai ir lietuviams kur-ne-kur
pasirodyti tokiu pat budu,
kaip tai padarė rusinai. Iksziol
amerikiecziai matė mus tik
prie baro, pas skvajerį ir la-
kupoj.

**Reikia suvaldyti
trustus.**

Buvęs kongressmonas De
Witt Warner kalbėjo moterų
susivienijime (Women's Hen-
ry George League) apie trustus.
Jis darodinėjo, kad tve-
riantės trustams, paskutiniam
deszimmtetyje labai pakilo
prekės už gyvenimo dalykus.
Toliaus jis sakė: „tautos gero-
vė reikalauja, kad vieszpatys-
tė paimtų trustus į savo ran-
kas. Kas nori, gali vadinti tai
socializmu. Plutokratija (tur-
tinczių luoma), kada ji pa-
glemžia po savo jungu liaudį

(žmonės), atima nuo jų ir...
sai tautai. Tautiškas socializ-
mas gali išgelbėti žmones, o
plutokratija varo juos į pra-
pultį”.

Senovės paliikimas.

Suv. Valstijose užsiliko vie-
szas plakimas žmonių, apie ką
Europoje seniai jau negirdėti.
Sztai valstijoj Delaware, pa-
vietinis szerifas išz Wilming-
ton, 8 vasario, ant pleciaus
plakė net 7 žmones, pagal su-
do nutarimą. Kaltininką nu-
velka iki juostai, pririsa ran-
kom ir kojom prie stulpo, o
paskui ponas szerifas įkerta,
kiek paskirta; nežiurėjo nė
szalczio, nors tą dieną buvo 20
laipsnių. Pasakoja, kad toks
plakimas laiko didelėje baimė
je tenykszezius vyrus, kurie
linkę tarpais kumsztelti savo
paczią: tokius sudas visada
nusudyja ant nuplakimo.

Teipgi garbė.

Buffalos laikraszeziai ra-
szo apie kokį lietuvį Jakob
Melon (Jokubą Miliuną?), ku-
rij anglai vadina Jack Miller,
o draugai „Flying Dutchman”.
Jis stoji Olympia Clube ant
imtynių pajiegomis; vieną dru-
tą anglą, farmerį Davis, jis
jau apgalėjo, o net iszlaužė
anam rauką. Toliaus jis eis im-
tynėmis salėje Fillmore. Kuo-
gi ne garbė?

Ką rauplės pridarė.

Isz mūsų, szejp szaunaus,
miesto Plymutho pradeda
svietas juoktis isz priezasties
szaudymo szunų ir kaczių. Chi-
cagos laikraszeziai raszo apie
kokią fantastiską medzioklę,
kurią buk įtaisę 7 vasario citi-
zenai ant priemieszio town-
ship Plymuth; priszaudyta,
girdi, į vieną dieną 2000 szunų
ir kaczių. Apgynimui savo
miesto turime nors tiek pasa-
kyti, kad visoje toje istorijoje
yra daugiaus „anczių”, ne
gu szunų ir kaczių (mat,
pramanytą ar pameluotą žinią
laikrasztyje priimta vadinti

mat, ra...
dzioklė buvo — tai teisybė, tik
nuszanta vis gi uedaugiaus per
150—200 gyvulėlių. Kas pa-
zišta pasaką apie lenkų kara-
lių Popielį, kurį pelės užkrim-
to, pranaszauja, kad isznaikti-
nus visas kates, gali teip ir su
plymouthieciais atsitikti. Tre-
ti priveda į paveisdą Plymou-
thui vieną garsingą miestelį,
kuriane miesto roda nutarė
pakaustyti visas ožkas, kad jų
vilka neestų. Tas kaustymas
ožkų, sako, daug pagelbėjęs
nuo vilkų, kone tiek, kiek szau-
dymas szunų ir kaczių Ply-
mouthe, nuo rauplių.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Webster, Mass. Tas mies-
telis guli tarp nedidelių kalnų
atstume 16 mylių nuo Worces-
ter; lietuvių rods nėra ką nė
skaityt; už tai lenkų randasi į
3000, turi savo bažnyčią ir
iszkalą, kurioje mokina pir-
miausiai lenkiszkos kalbos, o
paskiaus angliszkos. Mokin-
tojos — davatkos po kunigų
priežiura. 10 Vasario atloszė
lenkai „Krokovos gobtuves”
(Krakovskie wesele); nudru-
žinau tę ir asz; aktoriai savo
roles puikiai iszpildė. Paren-
gė tą teatrą kūnigai ir pelnas
paskirtas ant uždengimo sko-
los, užvilktos ant bažnyčios.
Mat, pirmieji kunigai pridarė
skolos, o dabartiniai sten-
giasi neva iszmokėti; vienog
visas tas absurdas atsijaucia
ant žmonių, kurių vidutinis už-
darbis 80 c. ant dienos. Dirba
jie prie audimų, atsako sav ką-
snelį mėsos, užsiganėdina kopu-
stais, duona ir puoduku kavos,
vienog bažnyčiai turi užmokė-
ti sekanczias mokestis: sėdynė
ant miszių \$5,00 ant metų, už
szliubą \$20—25, kriksztą \$5,00,
miszios užpirtos beveik kas
dien už \$2,00; palaidojimas
\$25. Tai kiek czia ant Dievo
garbės! Visa nauda bažny-
čiai, kuri priguli vyskupui,
o žmonių naudai nieko. Ra-

szo dēto, kad žmonės, o ypacz
lietuviai, apsiziurētų ant atei-
nanczio laiko. Mat, lenkų
draugystė nupirko žemės ka-
pinynui, bet kunigas nepa-
szventina, kad neužraszo ant
vyskupo. Teiposgi turi savo
salę; tas vėl kunigui nepatinka
ir spiria žmones parduoti; sa-
ko, buk tai nereikalinga ir yra
velnio namas. Mat, žmonės
suejė apkalba reikalus, o gal
ateina į galvą ir perskaudus
isznaudojimas jų per bažny-
čią, todėl bažnyčios tarnai ir
stengiasi iszvaikyti žmonių
mislis. Kaip visur, teip ir
czia, randasi teip vadinami
bedieviai arba prieszingi dva-
siszkiškai. A. Ramanauckas.

Scranton, Pa. Draugystė
„Lietuvos Dukterų”, laikant
pereitą mėnesį metinį susirin-
kimą, nutarė pasilikti prie tų
paczių įstatų. Virszinỹbe li-
kosi permaintyta. Virszininke
iszrinko Oną Dilbaitienę, iz-
dininke L. Szliupienę, raszti-
ninke K. Teleisziene. Pagal
konstituciją, isz mėnesinių cen-
tų susirinko 2 doleriai kankin-
tiniam, kuriuos tai persiun-
cziau į „Vienybės” redakciją.
Kas skaito „Vienybę”, tas pa-
mena, kaip dveji metai atgal
persiskyrė mūsų draugystė į
dvi dalis. Mūsų dalis likosi
silpnesnė, nes žinoma kiekvie-
nam, kaip dar stokuoja mūsų
lietuvėms apszvietos. Vienog,
turint teisingus mierius ir tikrą
geismą pakelti supratimą tam-
sių mūsų seserų — neisznykom.
Jau kassykis didinamės skait-
liuje ir turime viltį, kad susi-
drutinę ne vieną svarbią už-
duotį atlikti galėsime. Anoji
dalis, skaitliuje didesnė, pirm
laiko gyrėsi, kad su apmaina
konstitucijos labai szelps kan-
kintinius, o iki sziol nebuvo
niekur užtėmyta tų didelių
aukų, nes ir draugystė jau tur-
but isznyko visai. Taigi, bran-
gios sesės lietuviės, tos visos,
kurios apszvietą, gerovę tau-
tos savo turi szirdyje, imkite

paveisdą isz mūsų draugystės,
nenusiminkit, kad jus kur yra
mažas pulkelis, drąsiai riszki-
tės į draugystes, imkite sav už
mierius vien apszvietą, kuri
mums parodys, kuo mes buvom,
kuo mes esam ir kuo turime
buti, kad mus tauta sulauktų
iszauklėjimo kitokios gentkar-
tės, neg anga didelėje dalyje
Lietuvoje arba czia, kurią
auklėja tos tamsios razanczi-
nės motinos. Eikime tiesos
keliu, o gyvuosim. O tos, ku-
rios guodoja melą, turės kar-
tą isznykti, kaip isznyko atsi-
skyrusi Scranton'o moterų
draugystė. Teleisziene.

Glen Carbon, Ill. Czia jau
nuo seniai pusėtinias skatlius
lietuvių gyvena, bet tarp jų
dar nieko naudingo iki sziol
nesiduoda matyti, liet. laik-
raszezių ir knygų nemėgsta
skaityti, per tai ir tautiszki
reikalai jiems iki sziol nežino-
mi; nėra czia teipgi nėjokios
liet. draugystės, nė kliubo.
Bet su laiku gal ir szito mies-
telio lietuviai susipras ir ne-
norės atsilikti nuo kitų vietų
lietuvių. Skarmalius.

Pottsville, Pa. Czionyksz-
ciam kalėjime yra gana dide-
lis skaitlius nubaustųjų už vi-
sokius praszengimus; skaitant
tautomis, lietuvių bus dau-
giausiai; ypacz jie labai pasi-
daugino po sausinių korto ses-
sijų. Szitas kortas, galima
sakyti, pagarsėjo lietuviszko-
mis provomis; už musztynes
buvo daugiausiai provų. Teip,
buvo prova isz Wm. Penn.
miestelio, kur 24 d. Rugsėjo
1899 m. atsitiko žudysta, ku-
rioje J. Rutkauskas puolė au-
ka paprieniokų girtybės.

Dabar tam pacziam mieste-
lyje katalikai sumuszė Prusų
lietuvių, už ką buvo prova szit-
tam korte. Viens liudytojas,
norėdamas kaltininkus gelbėti
nuo nelaimės, prisiekė ant ki-
tų vaikinių, kurie buvo visai
nekalti; tie paskui padavė ant

jo skundą už neteisingą liudyjimą, už ką žmogelis gavo ketverius metus į kalėjimą ir daugiaus niekad negalės but liudytojum. Kitas vaikinai atėmė nuo kokio — tų žmogaus 11 ct., už ką gavo 3 metus į kalėjimą. Teipogi buvo gana akyva prova išz Shenandoah'o — „dzukų“ su „paprieniokais“, kurioje stoji priesz sudą devyni kaltininkai. Mat, Shenandoah'o paprieniokai, pamėg paveizdą nuo Wm. Penn. paprieniokų, pradėjo dzukus muszti, bet ne su kirviu, kaip darė szie paskutiniai, tik su skaurada apdaužė dzukus. Jiems nusisekė gana gerai, nes gavo tik po du mėnesiu sėdėti. Buvo ir daugiaus provų, kurios nevertos paminėjimo.

Szeip lietuviai czia gyvena gana gražiai, ateina czia visi lietuviszki laikraszcziai, iszskiriant „Žvaigždę“ ir „Tėvynę“.

Juozo draugas.

Paterson, N. J. Czia daug kalba apie negirdėtą atsitikimą. Szvento Jono bažnyczios, airių klebonas, Father Mak, pardavė kapinių krasztą, kurs isznesza keletą margų, už du tukstancziu dolerių atpirko tą vietą strytkarių kompanija; kada pradėjo kelią tiesti, tai negyvėliams nebuvo vietos: iszimdinėjo isz duobių kaulus ir lavonus, visai nesupuvusius, ir dėjo į tamtyczia padarytus baksus, vertė, zinoma, kiek tilpo, į baksą; paskui vežė į paszali ir vertė į duobes. Žmonių susirinko dikecziai ant kapinių, kad antru kartu apraudoti savo gentes, girdėti buvo piktžodziavimai ant klebono; zinoma, buvo pastatyti ir paminklėlių ir kryžių, kaip paprastai daroma. O dabar tai tik matai, kaip po kojų mindžiojami kryžiai ir Nukryziavotas Vieszpats. Mat, kunigėliui ne gana kad jau sykį mokėta už vietą negyvėliui; mažam kudikiui, ką tik užgimusiam, reikėdavo pirkti vie-

tą mažiausiai už 8 dol., o senesniems tai daugiaus. Tai koks žeminimas katalikystės per nesvietiszką godumą ir garbinimą auksinio verszio. O airių dvasiszkija nori turėti virszų ant visų katalikiszkių kunigų. Musų lietuviszki kunigai yra ne kas, kaip jų tarnai.

Patersoniszkiis.

Sheboygan, Wis. Užstojus szios žiemos orams, pas mus viskas persimainė: ir darbai nekiek apsistojo ir darbininkai labiaus apsunkinami, ir pragyvenimas žymiai pabranogo. Taigi skurdus musų buvis dar labiaus sublogėjo. Bet nežiurint ant to, darbininkų skaitlius, kaip lietuvių, teip ir svetimtauczių, czia kartas nuo karto didinasi. Kad ir dabartinių „duonos jieszkotojų“ Sheboygan'e ant ilgiaus užsilieka daugiaus tik tie, kuriuos nedateklius arba tulos aplinkybės priverczia, o kiti, tik patyrę apie uždarbius ir gyvenimo sąlygas, skubiai neszinas kitur, suprantama, kad gerovės czia nėra.

Podraug su žiemos dangum, matomai apsiniaukė ir protas daugelio musiszkių, nėra, užstojus ilgesniems vakarams, girtuoklystė, kazyravimas isz pinigų ir vaidai teip czia įėjo į madą, kaip kad duona mušų visų dienų ir dėl tų prieziszczijų nėra to mėnesio, kad deszimtys lietuviszkių dolerių neskambėtų sudų bei apginėjų rankose. Apart to, czia smarkiai siauczia ir neapykanta. Jeigu jau musiszkiiai vieni kitus persekioja ir skundžia už veisdėtojams dirbtuvėse, tai ką bekalbėti apie naminę santaiką?

Tikėdamasis, kad platinant apszvietą, tuos teip ruszczius mus apnykusius tamsybės ukus nors kiek bus galima prasklaidyti, ryžausi, prikabinėdamas tautieczius prie skaitymo, pardavinėti knygas. Nesiseka. Mat ir linkusių į

skaitymą randasi nedaug ir apszvietos prieszai nesnaudzia „Pardavinėti knygas, pirktas Amerikos spaustuvėse, geras žmogus negali ir nė vieną protaujantis jų pirkti neprivalo“ — įkalbinėja jie. O kad iszskyrus tik kelis, kone visi musiszkiiai jau cziasi „protaujancziais“, pertai ir apszvietos sėklai atsakanczios dirvos czia nėra.

Broliai! kelias, kuriuo mes, kaip proto neregiai, dabar klaidžiojame — tai musų žuties kelias. Jeigu tokiame, teip tamsiame ir klatingame padėjime liksimės ir ant ilgiaus, tai mus, kaip lietuvius, laukia pasmerkimas vardo ir garbės ir visatinis nustojimas žmogiszkių tiesų ir gyvi vergu vės grabai gresia mums, kaip darbininkams. Vienatinis kelias, kurio prisilaikydami, mes galime netik iszventgti laukianczios mus tamsios ateities, bet dar nors kiek užbaltinti juodus musų gyvenimo taszkus ir pasikelti augszecziaus yra tai mokslas. Ypatingai dabartyje, kuomet kunigija, despotizmas ir kapitalas dirba vien tik isznaudojimui musų spēkų ir susiaurinimui darbininkiszkių tiesų, mokslas labiausiai mums reikalingas yra. O jug apsiszviesti ant tiek, kad lengvai galėtume skirti gerą nuo blogo, permatyti savo isznaudotojus ir tapti naudingais draugijai sąnariais (socialistais), mums teip yra lengva, kaip kad A. B. C. „Mylėtis anot Ingersoliaus nė centas nekasztuoja“. Taigi, broliai, gaivinkime tik tam tikrą supratimui žmogiszkaumo norą, o medegos ir laiko apsiszvietimui niekuomet mums nestokuos.

J. P. Perkunas.

New Britain, Conn. Tiek buvo kalbėta ir raszyta apie szelpimą besimokinanczios jaunuomenės, bet praktiszkių vaisių isz to visko lyg nematyti. O reikalas didelis, reikalas,

kurs degte dega. Gyvenimas nelaukia, jis eina savo keliu ir ką sykį aplenkė — tas jau iszvestas ant visada isz aprinktos vietos ir įtrenktas į visuotiną gyvenimo srovę, kuri nemiela-szirdingai sutriuszkima gražius užmanymus, augsztus siekius ir prakilnius ketinimus. Sztai turime gyvą paveikslą. Musų apygardėse gerai pažįstamas jaunas lietuvaits, p. J. G., linkęs į mokslą ir padaręs jau gerą jame pradzią. Teko mums dasiznoti, kad klausymas, ar baigs jis mokslą, priguli nuo to, ar turės už ką? Ir sztai newbritaniecziai atsidėjo szį sykį pasielgti praktiszku budu: pradėjo rinkti paszelpai meilės dovanas ir surinko ant pradzios 22 dol., kuriuos ir nusiuntė kam priguli. Nė didelė tai paszelpa, bet tegul atsilieps tokiu pat budu kitos szios apygardės lietuviszkos kolonijos — ir turėsime jau tą viltį, kad iki susiorganizavus tikrai institucijai, kuri szelptų mokslo jieszkanzią jaunuomenę, vieno isz tokių jaunikaiczių ateitis yra apsaugota. Pasiszventimą p. J. G. tautos reikalams ir jo gabumą į mokslą czia visi pažįsta, — todėl nėjokių abejojimų negali pakilti. Todėl tikimes, kad darbas, kuriam mes padėjome nors nedidelę pradzią, neliks be vaisių.

Aukų *K. Kukanskis*, rinkėjai: *P. Antanaitis*.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Shenandoah, Pa. Susitvėrė czia isz naujo T. M. D. kuopa, nes senoji per nerupestį jos vadovų buvo iszkrykus. Reikia tikėti, jog czionyksztė T. M. D. kuopa augs ir drutjitis; nes kaip visur, teip ir Shenandoahe vis daugiaus ir daugiaus atsiranda lietuvių, atjauzczianczijų musų tėvynės reikalus. *K....s.*

E. St. Louis, Ill. 1 d. va-

sario, šių metų vėl buvo susirinkimas T. M. D., ant kurio buvo užmanyta ir apie sutvėrimą Susiv. L. A. kuopos; žmonių ši kartą susirinko nedaug, bet ir tie patys pasirodė prieszingi vienas kito nuomonei, kožnas beveik statė savotiskus užmanymus, teip kad jokiū būdu nebuvo galima į tvarką sueiti. Matysim, rasi ateinanciam laike geriaus susiprasime. — Prie T. M. Dr., prisiraszė 3 draugai, teip kad jau ši kuopa turi apie 16 sąnarių.

Tuliems lietuviams galvoje sukasi sutverti politiską klubą, kas-zin ar tai pasi-eks.

Antroje pusėje upės Missouri, mieste St. Louis, susitvė e lietuviską pagalbinę draugystę; tarpe uždėtojų kilo ginczai kaslink davimo vardo tajai draugystei: vieni norėjo, kad būtų dr. po vardu kokio szventoj, kiti kad būtų po vardu D. L. K. Vytauto; be-ginczyjant szventųjų partija paėmė virszų ir draugystę gavo vardą szv. Kazimiero.

Teipo-gi Collinsville, Ill. per rupestį keleto lietuvių tapo uždėta nauja draugystė po vardu „Lithuanian American Association“; draugystė toji užsiims savitarpine pagalba, kaip tai paprastai visos liet. draugystės kad daro, o kadangi toji draugystė susideda isz lietuvių katalikų ir protestantų, tai tikėjimo cenzuros joje nebus, į ją galės prigulėti visi lietuviai be skirtumė. O su tautiskais reikalais — nežinia kaip bus. Turbut toji draugystė atidės rupestį apie tuos dalykus ant vėliaus.

T. T. R.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie
Susivienijimo Liet. Am.

Rhone, Pa. 44 kuopa:

Jurgis Gutauckas
Mikas Sinkevyczius
Simas Trakialis

Augustas Pikutis
Juozas Kanapka
Woodmore, Mich. 48 kuopa:
Antanas Meilavyczia
Fran. Jankauckas
Kazys Sinkevyczia
Franas Nechman
Juozas Szipavyczia
Petras Kvietkas
Westville, Ill. 18 kuopa:
Fil. Zanevskiene
Cleveland, Ohio, 38 kuopa:
Teodora Szalugytė
Shenandoah, Pa. 23 kuopa:
Jieva Czižaukciene
Matijoszius Minkus
Fran. V. Balczianas
Anarius Žvinakevyczius
Antanas Mockaitis
Natalija Mockaitienė
Antanas Žukaitis
Antanas Kairuksztis
Pijuszcas Linkevyczius
Bernadas Ročkus
Antanas Audiejaitis
Vincas Grimalauckas
Pijuszcas Birsztona
Jonas Kuzmickas
E. St. Louis, Ill.
Jonas J. Rozokas
Pittston, Pa. 7 kuopa:
Jonas Pažera
Motiejus Morkevyczius
Juozas Avizienis
Newark, N. J. 27 kukpa:
Jonas Andriuszis
Motiejus Ambrozevyczia
Stasys Vidginis
Juozas Tamosziunas
Westville, Ill. draugystė
szv. Petro ir Povylo:
Augustas Miglinas
Povylas Masiulis
Mahanoy Plane, Pa. 16 kuop.:
Kazys Dubauckas
Augustė Dubauckienė
Elizabethport, N. J. 3 kuopa:
Antanas Boczka
Lawrence, Mass. 41 kuopa:
Vladislovas Lekavyczia
Brooklyn, N. Y. 14 kuopa:
Vladas Užupis
Forest City, Pa. 2 kuopa:
Simas Kreczikas
Ludvikas Dvyilis
Meriden, Conn. 49 kuopa
nauja:
Juozas Melsback

Andrius Bruozis
Juozas Taczilauckas
Stasys Bakana
Vincas Melsback
Antanas Kukėnis
Vincas Slipkauckas
Petras Kukėnis
Chicago, Ill. 35 kuopa:
Juozas Janczaitis
Petras Kryževyczia
Jonas Grite
Kazys Mickevyczia
Kazys Kodis
Mikas Jokubynas
Antanas Olszevskis
Bronislava Olszevskienė
Philadelphia, Pa. 10 kuopa:
Ona Baltruszaitienė
Morta Žolynienė
Juozas Vilinskas
Nikodemus Czeladinas
Jonas Kurkauckas
Magdė Linauckienė
Andrius Anckaitis
Agota Anckaitienė
Passaic, N. J. 47 kuopa:
Simas Anczukaitis
Stasė Anczukaitienė
Petronė Pileckienė
Wilkes Barre, Pa. 36 kuopa:
Antanas Jurgelaitis
Scranton, Pa. 30 kuopa:
Magdė Melavienė
Stasys Brundza
Ignas Dijokas
M. Dubickienė

T. Astramskas
S. L. A. sekretorius

Važnyčių straikas Bostone.

Bostono važnyčių (teamster'ų) Unija, savaitė priesz naujus metus, pareikalavo nuo savo darbdavių, kad nuo 1 d. Sausio 1902 m. padidintų sąvaitinę mokesį vieton: už lengvą po vienu arkliu vežimą \$8—\$12, o už sunkų su vienu arkliu \$13, su dviem arkliais \$14, su trimis \$15 ir tt.; teipgi vieton 13 ar 14 val. dirbti tik 10, o jei reiktų dirbti virszaus kaip 10 val., tai kad mokėt 25 c. nuo valandos ekstra. Darbdaviai (nors nevisi ir be noro) pasiulė už arklių su lengvu vežimu \$11, už sunkų

\$12 ir tt. su 10 val. dienos darbo ir 25 c. už ekstra valandas. Dėlto Unija, suszaukus antrą po naujų metų susirinkimą ir apreiszkus sąnariams darbdavių pasiulytas sąlygas, padavė jų nutarimui. Sąnariai, kurių yra 4000, nutarė, kad jei darbdaviai nepristoja ant jų reikalavimų, tai jie neatbutinai kels straiką, o ypacz dėlto, kad kitos Unijos (kaip tai: freithhouse, dokų ir kitos) netik prizadėjo gelbėti kiek galėdamos pinigiskai, bet-gi jei tik bus reikalas, pakelti net straiką, per ką visas skaitlius straikuojančių darbininkų pasiektų net 15.000, o bedarbę būtų turėję kėsti net 50.000 žmonių.

Tada ne tik darbdavių pakinkiai sudrebėjo, bet ir visas Massachusetts pradėjo tarpininkauti, net Bostono majoras ir Massachusetts gubernatorius; per tai didesnė pusė darbdavių prizadėjo pristoti ant visų unijos reikalavimų ir pasiraszyt ant kontrakto, nors buvo kelinta dalis tokių ką nenorėjo raszytis. Unija vėl laikė 12 d. Sausio savo susirinkimą ir nutarė panedėlyje eiti visiems darban, nes unijos reprezentantai apreiszke sąnariams, kad jie tikisi ir gali užtikrinti, jog anoji kelinta dalis darbdavių, ką prieszinasi, taps pergalėta ir turės priimti, kaip ir pirmutiniai, visus unijos reikalavimus.

Tą patį nedėdienį 12 Sausio laikė savo metinius susirinkimus ir iszrinko ant 1902 komitetus sekanczios unijos: Gas Fitter, Bartenders, Express Teamsteers and Handlers, Grocery and Provision Clerks, Wire Workers, The Freestone Cutters, Electrical Workers, ir susitvėrė nauja unija Handlers of Plumbers and Steam Fitters, į kurią iszsyk prisiraszė 75 sąnariai.

Tai buvo didžiausias ir svarbiausias darbininkų judėjimas isz tų, ką atsitiko szitose

vietose. Dėlto asz norejau ypatingai parodyti kitiems lietuvizkiems lisdams, kokią galybę turi vienybė. Darbininkai tokioje asztrioje kovoje lengvai laimėjo ir kodėl laimėjo? Ar per turtinczių gerą szirdį, ar per gubernatoriaus uztarimą, ar per majoro meldimą? Nel kapitalistai iszgirdo baisų sav žodį: „darbininkų organizacija“. Ir organizacija ne pavienės kuopos, kuri vieną amatą varo, bet viso be skirtumo prakaituojančio svieto. Darbininkus jungė ne vienoks vardas, ne vienoks zenklas, ne vienoks darbo įnagis, bet sujungė juos viena didelė mislis — brolystė ir vienybė. Ji atneszė pergale ir atnesz ją kiekvieną sykį, jei mes visi jai tarnausime.

Taigi, lietuviai, ypacz rupinkitės visur prigulėti į darbininkiskas kuopas, kaip jos nesivadintų; tegul kiekviena žino, kad darbininkas turi būti darbininko broliu. Su liejė spēkas, mes milžinai, o iszsklaidyti — pabludusios avys. Susipraskim, tai laimėsime patys ir parenksime gerą ateitį savo vaikams.

J. Raubynaitis.

Protestas.

Apsilankymas princo Heinricho isz Prusijos pripildo džiaugsmu tulų amerikonskių imperialistų szirdis; taigi laike visatino akvyumo ir prisirengimų ant jo iszkilmingo priėmimo, mes, lietuviai, kurių žemės dalis kenzia persekiojimus nuo Vokietijos valdžios, smarkiai protestuojame priesz svetmylumą, suteikiama dėl brolio „Kare Vieszpaczio“. Teisybė yra, kad sostas Hohenzollernų tapo subudavotas ant mūsų paszvestos žemės, paszvestos krauju, kuri vokiecių kryziškai pralieja yra, atsigrusdami ant mūsų žemės; teisybė yra, kad lietuviai laikuose bedos dėl Hohenzollernų — 1805 m. dėl ka-

ralienės Luizos, teip pat 1866 ir 1871 m. suteikę yra, pažymią pagelbę. Bet iszdidus Hohenzollernai užsimirsę yra ką jie mums skėli: szia dien Hohenzollernai persekioja mūsų tautą lygiai kaip Maskolija, jie germanizuoja mūsų gimtinę szalį, iszvaro laukan mūsų kalbą isz mokslainių, baudžia kormis redaktorius mūsų tėvyniszkų laikraszczių arba iszguja juos isz Vokietijos, jie paduoda drangiszką ranką dėl Maskolijos žandarų, persekiojant mūsų literatūrą ir apiszvietimą.

Todėl, mes lietuviai laisvamyliai Scrantone, protestuojame priesz officialiszką priėmimą neprieteliaus valnybės, apiszvietimo ir tautiszkų tiesų; mes tokiam priėmime matome pagrasinimą dėl valnybės mus priglaudusios žemės; mes tame nematome iszreiszskimo patriotiszkų jausmų, bet garbinimą bismarkizmo, geležinės rankos, kuri laiko nevalioje mažesnes tautas ir stengiasi nusmaugti valnybę sielos, ypacos, valnybę kalbos ir raszto ir visoko, kas yra szventu daigtu dėl valnybę mylinčių žmonių. Atsiminkime plakimą vaikų mokslainėse Wrzesniuje ir Poznaniuje! Szalin su žmogžudiszkais sostais! tegyvuoja ilgai valnybė!

Vardan draugystės,
Sokr. *kun. V. Dembskis.*

Baltramiejaus naktis.

(Žiur. 7 num.)

Prospero Merimee.

Atsisukęs į szalį, Jurgis pamatė pastorių su Byblija po pazaste.

— O, vieszpat! — suszuko jisai. — Dar negana kanczių! Argi jie neduos man nors ramiai numirti?

— Mano sunau! — pratarė pastorius, — kada jus rengiatės į amžiną...

— Gana, gana. Asz žinau, ką jus man pasakysit, bet jus

darbas visai bergždžias. Asz — katalikas.

— Katalikas! — suszuko Beville. — Tai tu, pasirodo, daugiau ne atėjistas?

— Bet ankszciaus, — sznekėjo pastorius, — jus buvote užauginti reformatų religijoje, ir szitoje iszkilmingoj ir baisyj valandoje, kada jus rengiatės stoti priesz Visų-augszciausią Sudžią visų darbų ir visų iszpažinimų...

— Asz — katalikas, užsi-keikiu velnio ragais! Neljskit man į akis!

— Bet...

— Kapitone Dietrich, ar nors jus nepasigailėsite manęs? Jus man jau tiek gero padarėte, meldžiami, padarykit dar sykį. Tegul asz gaunu numirti be žegnojimų, kvarszini- mo ir dėjavimų...

— Eikit szalin, — pasakė kapitonas pastoriui. — Ar nematot, kad jis nenori jusų klausyti.

La-Noue, stovėdams szalia, viską matė; jis paszaukė katalikiszką minyką, kurs stovėjo arti jų.

— Sztai jusų iszpažinimo kunigas, — pasakė jis kapitoniui Jurgiui. — Mes nevarzome su prievarta sąžinės.

— Ar minykas, ar pastorius, — tegul eina po plynių! — atitarė suzeistasis.

Bet nė viens, nė kitas nesitolino ir Jurgis atsidurė tokiame padėjime, kad isz vienos patalo pusės stovėjo zokoninkas, o isz kitos pastorius; jie du pradėjo varžytis už ligoni, lyg norėdami viens priesz kita iszplėszti jo duszją.

— Szitas bajoras — katalikas! pratarė minykas.

— Bet gime jis protestantu, — atrėmė pastorius. — Jis priguli man.

— Bet jis priėmė katalikystę, — spyrėsi ant savo zokoninkas.

— Bet jis nori numirti savo tėvų tikėjime, — atsikirto pastorius.

— Iszpažinkit savo nuodėmes, mano sunau, — sakė minykas.

— Pasakykit jusų „Tikiu į Dievą“, mano sunau, — sakė pastorius.

— Jug, jus mirsztate tikru kataliku, ar ne tiesa? — klausė zokoninkas.

— Nuveskite szalin szitą antikristaus pasiuntinį! — riktelėjo pastorius, matydamas, kad didesnė dalis susirinkusių laiko jo pusę.

Bematant viens kareivia, karsztas hugenotas, nustvėrė minyką už raiksztės jo abito ir atstumė jį, rėkdamas:

— Szalin isz czia, nuskustgalvi! Pasikorėli! La-Rochelle'je jau seniai negieda miszių.

— Sustokit, — pratarė La-Noue. — Jei szitas prakilnus jaunikaitis nori iszpažinti atlikti, tai statau garbės žodį, jog nieks jo tame nekliudys.

— Labai jums dėkavoju, pone de-La-Noue! — pasakė mirsztantysis netvirtu balsu.

— Visi jus matote, kad jis nori ausinės, — perkirto zokoninkas.

— Nenoriu, po tukstanczio nebuvėlių! — szuktelėjo Jurgis.

— Jis grįzta į savo tėvų tikėjimą, — pasakė pastorius.

— Ne, kad szimts perkunų trenktų! Abudu traukitės szalin! Jug, asz dar nenumiręs, o varnai jau pezasi už mano palajkus. Nereikia man nė jusų miszių, nė jusų psalmių.

— Jis bliuznyja! — suriko abu kunigu prieszingų iszpažinimų.

— Reikia jug į ką nors tikėti! — primetė kapitonas Dietrich su dideliu rimtumu.

— Asz tikiu.... kad jus pui- kus vyras ir apgisite manę nuotų pragaro vanagu... Traukitės szalin ir duokite man numirti, kaip szuniui!

— Na, tai ir dvėsk, kaip szuo! — riktelėjo pastorius.

atsitraukdamas su dideliu pik-
tumu.

Minykas persizegnojo ir pri-
siartino prie Beville'io patalo.

La-Noue ir Bernardas su-
stabdė pastorių.

— Mano pone, — tarė La-
Noue mirszancziam. — Tikė-
kit senam kareiviui: palaimi-
nimas žmogaus, kurs yra pasi-
szventęs Dievui, gali palengvin-
ti paskutines mirszancziojo
valandas. Nepasiduokite pra-
gaisztingos tusztybės balsui ir
nezudykite savo duszios užsi-
spyrusiu pasididžiavimu.

— Pone, — atitarė kapito-
nas, — asz ne nuo szia dien mi-
slyju apie mirimą. Man ne-
reikia niekeno palaiminimų,
idant stacziai žiurėti mirsziai
į akis; asz niekad nemėgdavau
pasididžiavimo, tai ypacz neda-
sileisiu jo dabar. Bet, ko-
kiems aitvarams jie lenda prie
manęs su visokiomis zannomis!

Pastorius patraukė peczius.
La-Noue atsiduso.

Abudu isz-lėto atsitolino,
nuleidę galvas.

— Sėbre, — tarė Dietrich į
Jurgį. — Jus turbūt nesvie-
tiszkaĩ kencziate, kad teip kal-
bate.

— Beje, kapitone, man ne-
svietiszkaĩ skauda.

— Na, tai asz tikiuosi, kad
Vieszpats Dievas neužsirustis
už jusų žodzius, kurie labai
panaszus į bliuznyjimą! Vie-
nog, kada kulka perskrios ku-
ną perdėm, tai, po velnių, nėr
kaltės, jei truputį pakeiksi nu-
siraminimui

Jurgis nuszypsojo ir ėmėsi
už plėczkos.

— Už jusų sveikatą, kapito-
ne! Jus — geriausia miela-
szirdystės sesuo, kokios tik ga-
lėtų trokszti suzeistas kareivis.

Teip taręs, jis isztiesė Die-
trichui ranką.

Kapitonas Dietrich paspau-
dė ją ne be žymaus sujuszimo.

— Po velnių! — pramurmė-
jo jis isz tyko. — Vienog, jei
mano brolis Henig butų kata-
liku ir asz įvarcyčiau jam kul-

ką į pilvą!...

— Jurgi, mano drauge, —
atsiliepė gailestingu balsu Be-
ville. — Pasakyk-gi man ką-
nors. Mudu mirsztame, tai —
baisi valanda!... Ar tu dabar
teip lygiai mislyji, kaip anais
laikais, kada norėjai įklam-
pinti manę į bedievystę?

— Žinoma. Buk vyru! Po
kelių minutų jau užbaigsime
kentėję.

— Bet szitas zokoninkas
suopia man apie ugnį... apie
velnius... ir kas-zin apie ką!
O man rodosi, kad vis tai ne-
linksmi daigtai...

— Tai niekis!

— O ką, jei tai teisybė?

— Kapitone, — tarė Jurgis,
— kaipo palikimą po savim,
pavedu jums mano szarvus ir
kalaviją. Norėčiau padova-
noti jums ką-nors geresnio už
tą gardų vyną, kuriuo jus ma-
nę su gera szirdzia pavaiszino-
te.

— Jurgi, mano sėbre, — vėl
pradėjo stenėti Beville. — Tai
butų baisu, jei tai teisybė, ką
jie pasakojo.... Amžinastis....

— Szeszkcius!

— Teip, szeszkcius... Lengva
sakyti! Bet ne gėda buti sze-
szkium, kada tavęs laukia am-
žinos kanczios.

— Na, tai iszpažink nuodė-
mes!

— Dėl Dievo, tik tu pasa-
kyk, ar tu tikrai tiki, kad nėra
pragaro?

— Ba!..

— Ne, atsakyk man stacziai:
tu tvirtai tam tiki? Prisie-
k man savo žodziu, jog nėra pra-
garo.

— Asz tikrai nieko nežinau.
Jei yra velniai, tai pamatysi-
me, ar jie toki pajuodėliai,
kaip pasakoja.

— Kaip, tu neesi tame per-
sitikrinęs?

— Atlik ausinę, sakau tav.

— Bet tu juoksiesi isz ma-
nės.

Kapitonas net nuszypsojo.
Paskui jis pasakė rimtu balsu:

— Asz tavo vietoje iszpa-

koziau nusidėjimus: vis-gi tai
butų lyg atspirtis. Iszrisztas
ir pateptas, tu drąsiaus galė-
tum peržengti amžinasties
slenkstį.

— Na, gerai! Asz darysiu
teip, kaip tu. Tu pirmas szau-
kis nuodėmklausio.

— Ne.

— Na, tai ką-gi! Sznekėk,
ką nori, o asz numirsiu, kaip
tikras katalikas. Na, szven-
tasis tėve! Liepkite man pa-
sakyti „iszpažinimą tikėjimo“,
tik asz viso nemoku, tai kaip
kur jus patys pasakykite.

Iki Beville kuždėjo savo nu-
sidejimus, kapitonas Jurgis
iszgėrė kelis gurksznius vyno.
Paskui jis nuleido galvą ant
kieto pagalio ir užmerkė akis.
Apie ketvirtį valandos jis gu-
lėjo ramiai, paskui suspaudė
lupas ir virptelėjo, iszleidęs
pratysų stenėjimą. Bernardas,
mislydams, kad brolis mirszta,
garsiai suriko ir pakėlė jo gal-
vą. Kapitonas tuoj atvėrė akis.

— Ir vėl? — pasakė jis, isz-
lengvo atstumdamas brolių nuo
savęs. — Praszau tavęs, Ber-
narde, tik tu nurimk.

— Jurgi, Jurgi! Ir tu mirsz-
ti isz mano rankos!

— Ką-gi daryti? Asz — ne
pirmas prancuzas, brolio už-
musztas... ir, turbūt, ne pasku-
tinis. Bet asz turiu tik savę
kaltinti... Kada kunigaiksztis
Guize iszvadavo manę isz ka-
lėjimo ir nusivedė su savim,
asz prisiekiau neimti daugiau
ginklo į rankas... Bet, dazi-
nojęs, kad užpuolė ant to varg-
szo Beville'io... iszgirdęs szu-
vių garsus, asz norėjau isz arti
pažiurėti, kaip tę dalykai sto-
vi. Na, ir atsitiko....

Jis vėl užmerkė akis. Pra-
slinkus deszimcziai minutų,
kapitoną Jurgį apleido pasku-
tinis kvapas, kaip rodėsi, be
didelių skausmų. Ant lupų
buvo užsilikęs paskutinis szvie-
sus nuszypsojimas, — pasku-
tinis gyvasties atspindis.

Kelioms minutoms paskians,
numirė ant zokoninko rankų

Beville.

Vėliaus tas minykas pasako-
jo visiems, kad jis aiszkaĩ gir-
dėjęs danguose garsiai links-
minantės aniuolus, kurie pri-
ėmė to atsivertusio nusidėjėlio
duszia; tuo pat tarpu, atsilie-
pęs isz po žemės baisus riau-
mojimas velnių, kurie su dide-
liu rykavimu neszėsi kapitono
Jurgio duszia.

Užbaiga.

Psykologija.

(Žiur. 7 num.)

Kita klaida, kurią paprastai
daro su vaikų valgiu, yra nuo-
bodus vienodumas to maisto;
kudikiui įgrišta visuomet ko-
szelė arba pienas su duonele;
tokiu budu sistema parodo rei-
kalą permainingo maisto.

Kaip kad geras gromuliavi-
mas maisto žmogų daro ramiu
ir smagum, teip ir ramumas
prigelbsti atsakomai maistą
sunaudoti. Isz to matome,
kad neatbutinai reikalinga yra
linksmai vaiką užlaikyti, ne
vien dėl prideranczio sunau-
dymo maisto, bet ir dėlto, kad
ramus, linksmas pobudis kuną
teip tobulina, kaip pavienios
mintys gymio iszveisdį tuolaik
perkeiczia. Gyvuliszkas gy-
mis, storas sprandas, paraudu-
sios akys ir kiti isztvirkimo
ženklai ne vieu isz naudojimo
degtinės arba užganėdinimo
dar žemesnių palinkimų kyla.
Ne, jie kyla dėlto, kad nuola-
tos apie tai bedumojant, tas
isztvirkimas nedylanczius žen-
klus paliekti akyse ir ant vei-
do. Virsz minėti faktai yra
vos keletas isz daugelio, ku-
riuos butų galima paminėti
dalyke veikimo proto ant ku-
no, o vėla, kuno ant proto.
Bet viliuosi, kiekvieną tą spra-
gą sav dapildysiant.

V.

Nerviszka sistema.

Jeigu vartysime gabalą ge-
lezies, akmens arba kitokio
daigto, jis jausmo neparodys
judėjime, teipgi ir perkėlus į

kitas aplinkybes arba net ir perdirbus į kitokį prietaisą, jis vis neparodys atjautimo. Tvarinėliai, kad ir mažiausi, auga ir juda, o nesikeičiantį, neaugantį daigtą vadiname negyvu. Visokis augimas yra tik judėjimas; tokiu būdu, augalai, medžiai skiriasi nuo mineralų, anglies etc., nes augalai atjautžia aplinkybes, kuriose gyvuoja, szilumą ir pavasario bei žiemos metą. Vos sulaukus pavasarį, medžiai sprogsta, žydi, vaisių veda. Kvietkelės, kaip vandeninės lėlijos, prasiiveria ir uždaro savo žiedus tam tikrais dienos tarpais; jautrusis augalas suriečia ir atitraukia lapelius prie mažiausio dalytėjimo.

Galima beinant atsimusztį į stovylą, bet jo gymis nepersimaino ir jis nepasitraukia, nes negyvas yra, nejauczia; bet žmogus arba kitas sutvėrimas, atsimuszes į tą stovylą, staiga atgal paszoka, gymis persikeičia, o atydą atkreipia ant sužeistų kuno dalių: taigi jis jauczia. Dėlko-gi vienas jauczia, o antrasis nejauczia? Dėlto vien, kad szejp daigtai neturi nerviszkos sistemos, o gyvi tvariniai nors nevienodai tobulą, bet visgi turi nerviszką sistemą.

Taigi kad teip svarbų darbą ta nerviszka sistema atlieka, reikia maž-daug ją pažinti.

Nerviszka sistema yra sudėtinė isz nervų arba kiteip vadinant dirgsnių; gale tų dirgsnių smegenyse yra celės arba stotės, kuriose įspudis, priimtas isz pavirsziaus kuno, perkeistas grįžta ir apsireiszkia kokiū nors judėjimu; tie įspudžiai keliauja isz pavirsziaus į celes tais nervais ir vėla jais grįžta į pavirszių kuno.

Nervai, pavirszutinai prisiziurint, iszrodo kaip balsanaszniuorelis; tas szniuorelis, prisiziurint arcziaus, yra susidėjes isz daugelio siulelių, dar ziurint per žiuroną į pavienius siulelius, rasim juos sudėtus

isz Jaugybės, teip prilyginant, valaknelių; tos valaknelės yra nerviszkos dalys, kurios visa me kune susipynę, it tanki rešginėlė, netiktai raumenyse, bet kauluose, uodoje etc. ir užtaigi nē adatėle negalima įsidurti nepajutus, o kad tų valaknelių kurnors nebutų, tai ir jausmo tē nebutų.

Vienos isz tų valaknelių nesza įspudžius į smegenis isz tos dalies kuno, kur jos baigiasi; kitos nesza isz smegenų judėjimą į kuno dalį, kur pasiustas įspudis reikalavo; trečios nesza ir sžę ir tē žinias, pajautimus etc. Teip tai matoma, kad tos celės, kurios esti nugaros ir galvos smegenyse, yra dirbtuvėlė, kuri, gavus įspudį, tuoj perdirba jį (kaip telegrapo stotyje gavus žinią, suvienija vielas, kad perleisti į reikalautą vietą žinią) ir kitu keliu arba reikiant tuo paciu, leidžia atgalios pajiegą, kuri yvairiausiai budais apsireiszkia: taigi raumenyse sutraukiant arba atleidžiant juos, kame apsireiszkia judėjimas akyse kaipo regėjimas, ausyse kaipo girdėjimas, liežuvyje kaipo skonis etc.

Smegenys ir galvos ir nugaros yra krautuvės, kur tos celės guli, apsergėtos drutais nugaros kaulais bei makuale; bet apart tų celių, rasime tē ir nerviszkas valaknelės, kiekvieną einanczią savo paskirtu keliu į tą celę, kuriai jį tarnauja. Daugelis nervų keliauja per nugaros smegenis, bet galop suranda galą kelio galvos smegenys; kiti isz jų baigiasi nerviszkose celėse nugaros ir tos savo paskirtą darbą gali atlikti, kad ir visos galvos smegenys butų nesveikos, arba, kaip nekuriuos žemesniuose tvairniuose matome, suvis prasza-lintos, atskiriant tą dalį, kuri veikia dėl užlaikymo gyvybės.

VI.

Galvos smegenis ir jų darbas.

Galvos smegenys sudėtos yra isz keturių skirtų dalių, betgi

yra susivienyje su nugaros smegenimis teipgi.

Valaknelės jausmo nervų kryžiuojasi isz deszinės pusės kuno į kairę pusę galvos smegenų, o isz kairės kuno į deszinę smegenų, toje dalyje galvos smegenų, kurios suvienija ir nugaros ir galvos smegenis.

Teip tai yra su kaire-rankiais žmonėmis: jie dirba su deszine puse smegenų, ir norėdami atpratinti vartojimą tos rankos, stacziai kenkiame silpnesnei pusei smegenų, kuri negalėdama atlikti savo darbą, perdavus yra antrai pusei; tokis kaire-rankis teipgi veikia daugiau su kaire akim, dar toliaus, norėdami atpratinti kairį nuo vartojimo tos rankos, sulaikome visą jo tobulinimą ant to viso laiko ir vargu apsimoka paszvesti tobulumą proto dėl smagumo, be kurio tokia ypata lengvai gali apsieiti. Veik visi neregiai skaito su kaireja ranka ir szejp su kaireja galima szvelniaus jausti.

Kuo iszmintingesnis žmogus, gilesni, skaitlingesni ir tobulesni reveliai galvos smegenų; prie to nereik dar užmirsztį daugumą ir czystumą kraujo, kurį duodame smegenims.

Smegens sveria apie $\frac{1}{45}$ dalį viso kuno svarumo, tacziaus $\frac{1}{8}$ dalis viso kraujo esti sunaudojama kaipo maistas jiems.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Yvairios žinios.

Kaip gyvena negrai. Viens vokiszkas laikrasztis paduoda apie negrus (murinus), gyvenanczius Rytinėj Afrikoj, sztai ką.

Kiekvieno negro grinczutej atrasi: torielkas, puodukus, szauksztus, stiklus, peilius, zerkolus, lempas, parasolį, o tankiai ir laikrodį; tai viskas, kas negrui reikalinga, jei pridurti,

kad jie suvartoja daug muilo ir kerosino. Pirmiaus negrai gyvena kur-kas prascziaus ir maitindavosi beveik vienais augmenimis ir vaisiais; tai buvo isz prigimimo ir isz prievartos vegetarijonys. Pirmiaus tik priesz kokią didelę szventę negras pasipiaudavo jautį, o iszėidavo ant kiekvienos rinkos mėsininkai pardavinėja kasdien jautieną labai pigiai. Pirmiaus kiekvienas svetimas daigtas, kad ir menkos vertės, sziaudien labai brangiai, o sziaudien tokia namų szeimininkė, nuėjus į miestelį, prisiperka už keletą pesų yvairių mažmozių. Ant visų rinkų pastatyti stalai, prie kurių negrai parduoda arbata, kurios puodukas su cukrum kasztuoja pesą. Vienu žodziu, negrų gyvenimas mainosi ant gero.

Didžiausia, vienog, įtekme Europos civilizacija turėjo tarp negrų permainingose moteriszkių parėdų. Juodosios moters tame nieku būdu neapsileidžia baltomsioms savo draugsese-rėms. Tankiai visa pusė vyro uzdarbie turi buti paskirta ant naujų rubų, jei vyras nenori pralaimėti paczios prielankumą. Reikia, vienog, cziapat pripazinti negrėms tą teisybę, kad jos, reikalaujamos grazių parėdų, ir paczios pridėda prie to savo triusą; teip, lengvesnius siuvinius jos atlieka namieje ir beveik pusė negriszkių namų jau neapsieina be siuvalmosios maszinos.

Berlynas ir meitėliai. Pasirodo, kad Berlynas, kur nėra nė dviejų milijonų gyventojų, suvartoja per metus 700,000 meitėlių, nekalbant apie kitią mėsą; tuotarpu Paryzius, kuriame daugiau gyventojų, suvalgo per metus tik 300,000 kiaulių. Lotyniszkas laikrasztis „Vox Urbis“, paduodamas szitą žinią, užbaigia ją tais žodžiais: „Tai, kad teip isz to, ką kas valgo, duotų spręsti apie žmonių prakilnumą!“

Isz visur.

Rusiszkai laikraszcziai pranesza, kad pernai metuose buvo Rusijoje 4447 nelaimingi atsitikimai ant gelezinkeliu; uzmusztu zmoniu buvo 1,226.

Isz apraszymo kalėjimu matyt, kad Rusijoje pernai sedėjo kalėjimuose 842 tukst. zmoniu; tai gi pasirodo, kad nuolat sedi po raktu apie milijonas zmoniu, prie kuriu nepri skaityti tie, ka pateko i Sibyrį. Uzlaikymas kalinio kasztuoja valdziai 6 rubl. (?) ant metu.

Airiu susivienijimas (United Irish League) igijo ant tiek stiprybes, kad grasinasi pakelti maisztą priesz Anglija, kuri monija juos per tiek metu ir neiveda geresniu permainu. Bet amerikiszkiai sanariai dar draudzia nuo tokio zingsnio, sakydami, kad reikia laukti paskutinos.

Daugumas zmoniu isz Lietuvos, Latvijos, Lenkijos kas pavasaris traukdavo i Prusus jieszkoti darbo, ar ant lauku, ar kitokio; iki darbininkai reikalingsi, valdzia juos laiko, bet kad pereina reikalas, tuo iszvaro atgal i Rusija; zinoma, toks darbininko padėjimas yra ne koks. Bet ir antra beda uzėjo, kad paciuose Prusuose szimtai tukstanciu darbininku gangaruoja be darbo. Todél Rusijos valdzia ketina darbininkus isz Lietuvos ir t.t. siusti ant darbo i rytinę Rusija ir Siberija, te kur yra vario ir gelezies liejinyzios, o teipgi kailiu dirbtuves; oras te szaltesnis ir asztrus, bet uz tai sveikas; uzdarbiai te esa puse-tini.

Bulgarijoje, koks jaunas makedonietis, atėjes pas apszvietimo ministra Kamczewa, perszove jį ant vietos ir paskui pats persiszove.

Kur musu iszganymas?

P. Daujotas.

(Tasa.)

Iėjo i mada itaisyti dievmaldyste namuose. Kas diena, pries einant i darba ir jam pasibaugus, sušaukdavo visus ant maldos; ponai nenoredami sutrumpinti darbo laika, sutrumpino tik poilsį. Nedeliomis tos maldos (pahtari) tesesi kelias valandas. Mazai kas, apart vienu senių, gerai pasakytu apie tuos poterius, visi sakydavo, kad jie nuvrgina zmogudarbininka, nors prisipažista, jog iskilmė, su kuria jie buvo kalbami, darydavo ispuđi.

Prasidedus agitacijai uz ta ar kita kuniga, ilgainiui isnyksta ta guodone ir veidmainyste, kuri zmones aniems pirmiaus parodydavo. Ypac atšaldydavo, kaip su šaltu vandeniu, karšta meile kunigu isrinkimas i klebonus negeistino zmones kandidato: i bažnyčia pradėjo rečiaus vaikšcioti, o jeigu randame klausytojus „iszganingu“ pamokslu, tai daugiausiai seniai ir senes; jaunesniejie visai del kitokiu dalyku lankė maldas — kad pasimatyti kits su kitu ir t.t. Tulose vietose pamokslu uzbaiga atsidurdavo suduose. Zinomas daigtas, kad tokie atsinešimai prapuldydavo itekme ne tik kunigu ypatu, bet ir pacios bažnycios. Priesgyniai, norintieje isvaryti vokiecius is šiltu vietu, nesigailėjo ir pacios bažnycios ir tikybos, o dideli turtai, kunigu sukrauti, dave gera medega priesgyniams. Ir, teisybe, tokie pavysdziai parode kunigu veidmainyste, nes per pamokslus jie skelbia beturtyste, badėjima (pasninka), o patys atsipenėje, praturte.

Dar reikia priminti apie viena buda itekmes kunigu ant parapijonu. Kasmeta kunigas vazinėja po parapija ir kalėdoja, klausinėja vaikus poteriu ir t.t. Toks kalėdojimas buvo labai naudingas kunigams, nes duodavo nemaža lobi. Imdavo nuo zmoniu ka galėdavo ir kas tikdavo ūkei: pinigus, kiaušius, paušcius, javus, ypac linus, delto zmones ir pramine kalėdojima „linavimu“ (linoschana). Ypac nemaž imdavo kunigai delto, kad budavo pačiuoti, turėdavo nemaža šeimyna, nes ir patys daug reikalaudavo pramitimui.

Prasidedus nesutikimams tarp kunigijos ir parapijos, prisiėjo kunigams isizadėti kalėdojimu ir su jais suristu uzdarbiu, o zmones jau nebeteip juos sutikdavo: priimdavo be senovines iskilmes, nebebučiavo ranku dvasiškiems piemenims, kartais ant apjuokos suvardavo tikras avis i tvarta. Pradžioje 80 metu mažai kas is kunigu kalėdodavo pagal seno paprocio, nes nebeturėjo is to naudos.

Atšalimas lyg bažnycios didinasi kas me-

tai. Ne tik turtingieje po keleta metu nevaikšciuoja i bažnyčia, bet ir ju bernai-metininkai seka anu pavysdi ir retai kelianja i bažnyčia. O jeigu bažnycia pilna, tai dalis maldininku atėjo del kitu priezasciu: vieni pasimatyti su tolymais kaimynais, jaunikiai zvalgauja savmergele ir t.t. Kadan gi prie bažnycios yra ir karčiama (alinė), tai per ar po dievmaldytes susirenka pasikalbėti apie visokius dalykus ir pasilinksminti. Negalima sakyti, kad tikrai besimeldanciu nebutu, bet vis tai seniai. Turtingieje ukininkai ir ju seimynos turejo, apart aliniu, kitas vietas pasilinksmimui — yvairias draugystes, i kurias samdininku neprileisdavo.

Tikyba ir bažnycia tankiai yra inagiu vyriausybės zmoniu minioms numalsinti ir suturėti nuo susipratimo, kas esa ir kuo esa.

V.

Toks kulturiškas judėjimas buvo iki 80 metu. Kova latviu su vokiečiais buvo laimėta; latviu tauta buvo pripazinta uz kulturiška tauta, galinčia toliaus lavintis ir naudotis is vakarinės Europos vaisiu. Pirmieje kareiviai isėjosi po sunkiu darbu ir gerėjosi uzpelnytais liaurais ir... turtais. Bet ilgainiui atsirado nauji klausymai, ant kuriu reikia butinai duoti atsakyma, kurie ne mažiaus vertesni buvo uz senaja tautišką kovą. Tautiečiai buvo ant tiek persigere tautiška ideja ir jaja patulze, kad nesugėbė suprasti ka norint nauja, o is kitos pusės jie gerai gyveno ir be to, todėl ir nereikėjo kokios tai negirdėtos ir abejotinos laimės is svetur.

Tuotarpu maskoliu valdzia permainsavo politiką, nes ji pastebėjo, kad latviai uztektuai prirengti del jos uzmanymo — sumaskolinimo svetimu tantu. Perversmas greitai ivyko, uzlipus ant sosto neapsukriam meškinui Aleksandrui III, kuri apsiaučia is ukusi gauja dvarponiu ir popu.

Dabar eina uz kits kito nauji parėdymai ir paliepimai suturėjimui savistovio isilavinimo latviu tantos. Latviška kalba isvaryta is pradines mokslaines, ivesta jos vieton rusiška, o latviškai kalbai mokintis palikta tik kelias valandas ant savaitės.

Pas latvius visi vaikai turi per tris ziemas vaikšcioti i mokykla, o dabar nieko nemokėdami rusškai, daug laiko padeda ismokimui tos kalbos, ir per ta vyresnybės paliepima vaikai mažiaus aps šviečia, nes sunku daug apsišviesti nesuprantamoj kalboj. Visas mokslas dabar baigiasi ant ismokimo keletu zodziu rusiskoj kalboj, skaitymo ir keturiu veikmiu aritmetikos.

Draugystes tapo dabar suvarzytos, jau valdzia ant kiekvieno zingsnio kabinasi prie ju uz kiekviena smulkmena, kuri nebuvo paminė-

ta įstatuose.

Tokiai staigiai permainai politikos įvykus, jaučiasi visuotinas minių murmėjimas. Tėvynainiai jaučia, kad atėjo nauja gadynė, kad tėvynė nuo jų pagalbos laukia. Stoti į kovą su vyresnybe anie nedrįsta, — teip jau skaniai buvo pradėję naudotis iš viešo lobio. Bijodami pasirodyti savnoromis ir malkiais, pradeda kraipytis, sukintis ir svyruoti tarp tautos ir valdžios. Iš vienos pusės pagiria begėdiškiausius mindžiojimus tautos tiesų ir pasityčiojimą iš žmoniškų tiesų, o iš kitos pusės šunvuodegauja prieš savo sąbrolius. Reikėjo išrasti kokį no rint vylių miniai; o nebudami perdaug gabiais, apsistojo ant senosios tautiškos idėjos. Dar už teko žuvies meškeriojimui ir tėvynainiai buvo užganėdinti ir dar karščiaus pradėjo jodyti tautišką žirgą.

Tokia tankiai atitinkama tame pačame numeryje laikraščio vilionė ir veidmainystė negalėjo nematomai praeiti pro atydų skaitytoją. Nenuoramom uždėjo priešgynių laikraštį „Deenas Lapa“ (Dienos Lapas), kurs stoja į kovą su tėvynainiais, išrodo jų dviveidę politiką, atima nuo jų maską tautos „geradėjų“, ir grynoji teisybė išrodo savnoriškius pasielgimus. Tėvynainiai, tartum perkuno trenkti, nusiminė, nusigando baisiaus vyresnybės parėdymų. Greitai visi laikraščiai susivienijo ir ėmė kovoti prieš įkirusį aniems ir neapkenčiamą „Dienos Lapą“. Tarp jų ypač atsizymėjo „Baltijas Westnesis“, kurs visaip kaip pravardžiuodavo ant „Dienos Lapa“, sakydamas, jog tai vokiečių papirktas ir t.t. Pirmiausiai atžagareiviai ir tautieji rupinos sumažinti skaitlių skaitytojų, kad „Dienos Lapas“ neatlaikytų ir turėtų žuti, netekęs skaitytojų ir pinigų. Vartojo nekultūriškus įrankius, kuriuos minėti čia neužsimoka; primįsiu tik, kad pavarydavo darbininkus, kurie skaitydavo „Dienos Lapą“, boikotuodavo tas krautuves, kur jis buvo galima gauti. Bet tas nieko neveikė, skaitytojų skaitlius nesumažėjo.

VI.

Dabar laikas parodyti skaitytojams, kokie tai gaivalai nebuvo taikiais, kas per nenuoramom buvo, kuriems nepatiko pakraipa tautiškos laikraštinkystės.

Žinomas dalykas, kad ko pirmiaus jaunuomenė susipažino su vakarinės Europos rašliava, nes jai tiktai, kaip zinančiai kitas kalbas, ant to į mokslą einančiai ir turinčiai daugiau laiko ir progos, tas buvo koparankiaus. Jaunuomenė dar nebuvo iki kaulų smegenų permirkusi ir patulžusi tautiška idėja, jai ko lengviaus buvo nusikratyti nuo jos, nes tik per jos akinius liepdavo žiurėti tėvynainiai. Senovinėse studentų ir mokintinių kuopelėse ėmė skaityti

ir socialistų raštus. Studentai ir mokintiniai ėmė platinti tarp savo artimų pažįstamų užgintas knygeles ir tokiu budu sutvėrė srovę, priešingą kaip vyresnybei, teip ir tautiečiams. Vyresnybė pasiskubino duoti atsakymą ant tokio prajovo. Mokslainių vyresnybė, pajutusi kuo užsiima mokintinių draugystės, pradėjo jas persekioti, o pirmiaus tartum tų draugysčių nė nematydavo. Pirmoji krata buvo padaryta pas vieną mokintinį Mintaujoj 1892 metuos, pava saryje. Paėmė knygyną, kuriame buvo vien cenzuros leistos knygos. Keletui mokintinių už bausmę buvo uždrausta pastoti kur norint į mokyklą ant visados, kiti menkiaus nubausti. Paskiaus kratos buvo daromos tankiaus, ir mokintinius už menkiaus niekus sunkiai nubausedavo. Tokiose sąlygose mokintinių draugysčių knygynai negalėjo gyvuoti. Vienog, ilgainiu vėl knygynai ir draugystės atgijo. Dabar organizacija buvo surėdyta tampresnė, knygynai, kuriuose jau randame daugybę uždraustų knygų, ko pirmiaus nebuvo, įtaisomi kurtai slapčiaus ir vėl pradėjo bujoti.

VII.

Štai kokiam padėjime buvo latviai, kada pradžioje devinto dešimtmečio pasirodė pas juos pirmi ženklai pasipriešinimo valdžiai. Prasidėjo jis nuo užpuldinėjimų ant laikraščių, kurie buvo rankose jaunų latvių — buržujų, paprastųjų vis kalbėti nuo vardo visos tautos, kuri paskutiniuose laikuose žymiai pradėjo dalintis į luomas: buržuazijos (piniguočių, gyvenančių iš svetimo darbo) ir proletarijų — darbininkų. Kaip sakėme augščiaus, jauno spėkos, uždeda kasdieninį laikraštį „Deenos Lapa“, idant per jį supažindinti kuo plačiausias žmonių minias su naujausiais draugijos ir gamtos mokslais. Jie keldavo teip gi literariškus vakarus su prakalbomis ir pašnekomis, taisydavo skaitymus žmonėms ir t.t. Bet neilgai teleido jiems cariška valdžia darbuotis ant liaudies labo. Išleistojai kitų latviškų laikraščių kartu su pastoriais ir baronais rašo ant jų „donosus“ (skundus) į Petropilį, buk tai anie norį kelti revoliuciją prieš valdžią. Skundai padaro savo: jų vaisiai pasirodo gegužės mėnesyje 1897 metų. Snaudusi lyg šiol žandarija pradeda vikriai suktis. Gegužės ir liepos mėnesiuos visuose Latvijos miestuose ir net sodžiuose padaryta daugybė kratų ir areštų. Prasideda garsi byla latviškos social-demokratijos, prie kurios valdžia pritraukia 138 latvius: buvo tarp jų advokatai, daktarai, mokintojai, studentai, darbininkai, ukininkai. Laikraštis „Deenos Lapa“ 23 birželio 1897 metų tapo uždengtas ant visados. Iš tardęs per ilgą laiką tą bylą, prokuroras atrado,

(Toliaus bus).

Augsztesnėj lenkų inteligencija ir kiti geresni jų patrijotai aiskiai rodo pasiprieszinimą tai veidmainingai rusų politikai, kuri nori gražumu užmesti lenkams Maskvos kilpas. Norėdamas iszbandyti juos, Varszavos generol-gubernatorius Czertkov įtaise didelį balių, ant kurio užprasžė inteligenciją ir didžponiją. Intelligentai atsiskakė nuo to baliaus; tada, sako, gen. Czertkov liepęs pristatyti juos su kazokų pagelba. Isz kitos pusės, visi grapai, kunigaikszcziai, vyskupai, pralotai ir visa ta juodoji armija su nuolankumu paklausė Czertkovo. Už tai juos turėjo kazokai ginti, grįžtant namon, nes žmonės, zinodami apie viską, labai įnirszo ir butų apmėtę akmenimis. Tai, mat, vienus kazokai nuvežė, o kitus reikėjo parvežti.

Pernai metuose, Berlyne, vyriausioje arklių piovinycioj užmuszta 13,000 arklių, kurių mėsa iszpardavinėta maistui; niekad Berlyne nesuvalgydavo žmonės tiek arklių.

Trieste, Austrijoj, buvo straikavę peczkuriai laivų kompanijos; kad padėti iszlaimėti straiką, užstraikavo ir 5000 darbininkų prie dokų.

Varszavoje priskaityta 1 d. pereito mėnesio 711,988 gyventojai.

Ant kiekvienų 640 akrų žemės iszpuola gyventojų: Anglijoje 342 (po du akru ant vieno žmogaus), Japonijoje 300, Italijoje 276, Vokietijoje 270, Austrijoje 225, Prancuzijoje 187, Vengrijoje 154, Ispanijoje 22 (po 30 akrų ant žmogaus) ir Rusijoje 15 (po 43 akru ant žmogaus).

Anglijoj, kur vieszpatauja teip vadinamas anglikoniszkas iszpažinimas, yra 24 vyskupai ir 3500 kunigų.

Naujos knygos.

— *Naujas Elementorius. Vaikams dovanėlė. Paraszė A-š-B. Izleido P. Mikolainis. Tiltėje, 1901 m. Antras izleidimas. Pusl. 48.*

Kaip skaitytojai mato, nėra tai nauja knygutė, bet antru kart atspausstas izleidimas 1895 metų; permainų naujam izleidime nėra nėjokių. Kad tas elementorius tikrai atsako savo užduociai, liudyja ta aplinkybė, kad pirmasis izleidimas, atspausstas daugelyje ekzemplierių, tapo ispirktas beveik iki paskutinės knygutės per 6 metus.

— *Dvyniai vagių. Paraszė kun. V. Dembskis. (Biblioteka Susiv. Liet. Laisv. N. 4) Chicago, Ill. 1902 m. Pusl. 88.*

Skaitytojas atras sziotoje knygoje daug naujo, kas suteiks ne viešam kitokį, negu priimtas, numanymą apie ne labai surėdymą dabartinės žmonių draugijos.

Sztai ir vėl nauja proga!

Tėmykit, Philadelphiečiai: sziomis dienomis susitvėrė naujas lietuviszkas, politiszkas ir tautiszkas Kliubas po vardu: „The Lithuanian Citizens Club“ (Lietuvių valstiečių kliubas), kuris užjims darbuotis ant politiszkos ir tautiszkos dirvos.

Bus tai vienatinis kliubas Philadelphijoje, kuris ropinsis, kiekvieną sąnarį supažindinti su politika ir pagaminti valstiečio rasztus Sav. Valstijų Amerikoje.

Minėtas kliubas yra užmegstas ant tikrai gerų pamatų. Kasierius yra jau padėjęs paranką (kauciją) į banką. Sąnarių prisiraszusių ir užimokėjusių yra jau virsz 40. Norinti prisiraszti gali būti be abejonės, nes pradžia organizacijos randasi visai geroje tvarkoje.

Dėlto gi naujas „Ukė-ų Kliubas“ praneszama lietuviams Philadelphiečiams, geidžiantiems tapti szios szalies vals tiecziais, kad pasiskubintų prisiraszti, kol dar yra lengvos sąlygos prisiraszimo.

Dabar įstojimas ir mėnesinė kasztuoja tik 10 c., o trumpam laike bus mokestys pakeltos.

Nuolankiai užpraszo komitetas susirinkti sąnarius ir norinczius tapti sąnariais, 21 Vasario, pėtnyczios vakare, 8 val., salėje F. Slamkovskio, 3065 Richmond ir Clearfield gatvių. Vardan Lietuvių Ukė-ų Kliubo Sekr. S. T. Andzulaitis.

Pajieszkojimai.

Mes 3 draugai: Vincas Barulis, Juozas Valaitis ir Antanas Petruszka pajieszkom savo draugo Jono Masejancko, Suvalkų gub. Kalvarijos pav., parapijos ir gmino Liudvinavo;

dėl sztornikų mokant isz virszaus, tiktai Penn'a. P. S. Esu pažystamas visoi apielinkėi ir turiu užsitikėjimą. Reikalavimus trumpam laike iszpildysiu.

LIETUVISZKA RESTAURACIJA

J. M. MEDELIO,

200 E. Centre str.

Shenandoah, Pa.

Atsimyk, Darbininke! Žinok, kad budamas Shenandoah'ryj, turi tikrą savo prietelį, kuris suteiks tav rodą visame ir suramįs varguose.

Mano namai — tai vienatinė vargszu užėiga, kur po sunkaus darbo galima sudrutinti nuilsusias spēkas ir susiraminti varguose.

Telephonas atdaras No. 873

jis yra siuvėjas (kriauczius) priesz metus gyveno Anglijoje, Londone; pernai Sausio mėn. iszkeliavo į Lietuvą; isz Lietuvos geguzio mėn. iszkeliavo į Ameriką su visa savo šeimyna ir nežinia kur apistojo. Pas jį yra svarbus reikalai! meldziame ar jis pats, ar geri tu tiecziai suteikite žinią ant žemjiaus podėto antrazso, o mes busime jums labai dėkingi.

V. Barulis,

N. 5 Queens Buildings Gosset str. Bethnal green E. London England.

Kas prisiųs 25 centus!

Paezto markėmis, aplaikys tu žinią puikių popierių gramotoms raszti su puikiomis kvietkomis, apskaitymais ir pavincziavonėmis. Kas atsiųs \$1,00, tas aplaikys 5 tuzinus virsz minėtų popierių.

Adresuokit teip:

V. J. Kudarauckas,
70 W. 5-th str.

So. Boston, Mass.

Puikiausias vaistas Daktaro Glenno, „Peace In the Family“.

Dėl seno skaudėjimo, nusibrozdinimo, inkirtimų ir insipjovimo, teipgi nusideginimo ir nusiszutinimo, nėra lygio vaisto. Yra isztikniausias vaistas tarp parduodanczių. Veikentiams vaikams nepamirszki e duoti o nustos. Iszdirbamam vien tiktai per M. Bevan, 23 Cambria, st. Plymouth, Luz. Co. Pa. Donkutė tiktai 25 c. Klauskite pas savo sztornikus. Didelis procentas

dėl sztornikų mokant isz virszaus, tiktai Penn'a.

P. S. Esu pažystamas visoi apielinkėi ir turiu užsitikėjimą. Reikalavimus trumpam laike iszpildysiu.

Naujausias knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikius. Puslapių 32. Daugūmas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ka pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzura, į usl. 81, prekė 25c

Lietuviszka Gramatika, rasztojamam ir skaitytojamam vadovėlis. 40c.

Lietuviszka Krcstomatija, paraszta p. E. Volterio. 1,40

Juszkos žodynas 2,00

Geologija, (su paveikslais) paraszta A. Geikie 30c.

Isz kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? 20c.

Kaip gyvena augmenys (su paveikslais) 35c.

Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus (su paveikslais) 40c.

Mūsų dielės (szundaktariai, szundvokaezčiai, svetimtaucezčiai, ponai, kariauna ir kunigai) 10c.

Pasidavimas ir pelnas (kaip vienas lietuvis isz Did. Lietuvos pasidavė vokiecziams, kurie jį paskui iszvarė isz savo szalies) 10c.

Baudziava Lietuvoje 15c.

Balsas Darbininkų 15c.

Szirdis žmogaus 15c.

Du broliai, atsitikimas isz paskutinės Turkų su Maskoliais karės 5c.

Valdimierus, apysaka pagal kun. Szmidt'a 25c.

Trumpi szneką apie limpanczias ligas ir kaip nuo jų atsiginti 10c.

Kas tai yra dirbama žemė, kaip ji atsirado, koki yra jos skyriai ir kaip juos pažinti 15c.

Parinktos lietuviszkos dainos pagal Ant. Juszkevyeczų 10c.

Ukiszkos draugystės įvairiuose krasztuose 10c.

Ukiszkas kalendorius ant 1902 metų 15c.

Ligos ir skausmai

yra greitai iszgydomi, vartojant Dr Glenn's „Peace in the family“. Bandyk! Sutaíso M. Bevan, Plymouth, Pa. Klauskite pas savo kromininkus. Didelis procentas perkupcziams.

Saliunas.

Geriausia lietuviams užėiga, kurs sveikiausias alus, geriausia degtinė ir cigarai isz paczios Havannos, su taboka sudaryti ir kosulį gydo. Kas netiki, tegul persitikrina. 501 Illinois ave. Zenon. Smilingis E. St. Louis, Ill.

W. Matusевичius.

Uždėjan krantvė visokių tavorų kaip ant tai: marezkinių, kalnierių, naktaizų, petnesų, viso-zių skrybėlių, pagal madą overkotų marezkinių ir dar kito žių daigtų. Teipogi laikau ir krianczišką szapą, siuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas žydą, geriaus eikit pas savo tautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Temykite motinos.

Po 25 metų tyrinėjimo ir prakti- kavojimo szpitolėse ir szeimynose. Asz persiliudijau koku budu gelbė- ti publika. Asz turėjau tukstanczius persiliu ijimų, kaip bandavonė ma- no naujo budo gydymo kroniszku li- gu, ir specialiszka moterių ir vaikų. Nėra szitoje szalije ir szvetimose sza- lise, kurs virszytų mano budą gydy- mo. Galite apsznekėti savo locnoje kalboje arba apraszyti norus ar rei- kalavimus. Pribuk asabiszka jei nemoki raszyti savo kalboje, jei ga- lima akzaminas dovanai. Įdėk už 2c. markę dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.

P. O. Box 492

Office 246 Indiana Ave.

HAMMOND, IND.

Kas prisius 25 ct. paczto markėmis ant žemiaus padėto adreso gaus puikų tautiszka Pavėiskla, tai yra D. L. K. Keistutį su Byruta. Adresuo kit teip

V. Kudarauckas,

Bx 234 Lawrence, Mass.

Su tautiszkais paveikslais.

Popleros gromstoms raszyti, kurios labai gra- žioj formoj atpaustos ant geriausios popleros ir didėlin dviliku arkuszn, 3-ju skyrių; vienos su paveikslu Auszros Bromo Vyniujė, antros su pa- veikslais D. L. K. Vytauto ir D. K. Gedemino, treczios su pav. S. Dankanto ir Dr. V. Kudirkos, o konvertai atpausti su tautiszku zenklelin, vie- nas tuzinus triju gatunkų su konvertais 30c. „TIE NESIUK MARKĖMS“, o zė 4 tuz \$1.00. Abel- nai priderėtų koznam Lietuvini raszyti laiszkus ant tokių pulkių popierėlių, ir gelstina kad raeta- si geras tautietis kožnoj Lietuviszkoj gollonijoje rinkti orderius arba užsiimti į rekyte. Rasz- kite įdėdami nors ant vieno tuz., o kas užtėmys, tas ims ir kelis tuzinus. Adrieukite;

W. J. PEKON.

303 N. Main st. Brockton, Mass.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei ver- tę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

- Skausma Galvos,
- Skausma strėnu,
- Skausmą kaulų,
- Skausmą sprando,
- Ir Traukulio

Tai nuekite in sztorą, pas savo tautietį ir pareika lauk ZMIJECZNIKO kuris yra padirbtas aptie- koje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng- vins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo. Gerk EGIUTERRO No 1. prigėlbės kožname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, prie- puolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykie tosios ka Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbta isz vi-okių augalų ir szaknių isz devynėrių dalykų sudėtos isz 27. (kaip tai sako syk po 27, ant svieto geresnės Trajanos neelranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl ko- žno žinomas, yra vienas gerėingiausiu Aptieko- rium tarp mneų tautos ezional Amerikoje. Tei- po-gi yra dėl kožno žinoma, jog vienas geras ap- tiekorius žino ir zenklina daugian kaip 10 dakta- rų, nežine pagalboj susirgusios žmonijos Dėlto- gi jeigu kada jus Dievas teiktual dsilpetėt kokia liga, tai tuojane nusidukite ani rodos pas jįj.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Sergekis

rudeninio perszalimo ir kosulio. Jei tēmysi gerai, tai persliu- dysi kad yra geriausias pagalbė- tojas.

Severos Balsamas del plaucziu.

Yra užtikrintas vaistas nuo kosu- lio perszalimo ir plauczių sustip- rinimp. Permaino nusiminimą ir užsidegima ir sustiprina orga- nizmą Prekė 25 ir 50c.

SEVEROS St. Gothardo Aliejus,

geriausia gyduolė nuo nusideginimo, sutini- mo, reumatizmo ir t. t. Viel pagria jo ver- tybe. Prekė 50 ct.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST,
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydulės yra gaunamos pas A. Groblevskį, 111 Main str. Plymouth, Pa.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS &c.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest cir- culation of any scientific journal. Terms, \$5 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

NEŠKAITYK!

Kapitalistai sako: kad ka darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai.

Mus darbininkų kuopelė matydama jog musų sunkiai uždirbi pinigai tenka pavieniams kar- oziaminkams. Taigi, uždėjome darbininkiszka karceziamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galės sustiprinti savo spēkas.

Kelieviai pribuvę isz kitų vietų gaus pas mus melingą priėmimą ir prieteliszka rodą.

Lietuvių Prekyštas SAIDONAS.

785 Bank str. WATERBURY, CONN.

ZINGEIDU IR AKYVA DĖL SVIETO.

OFFICE 266 Grand str. & 318 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tikrai vlenatinė gydykla ant už- želdinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiko plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: musų gy- duole nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savų gyduoles gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norint gauti visą rodą su informaci- je per laiszka adresavokit sziteip:

The J. M. BRUNZAS CO. Chemists
Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Mes katik gavome szviezių pavasarinių czeve- rykų vyriszka, moteriszka ir vaikų, visi yra Juni- jos darbo, parduodame už visai pigę prekę. Tei- po-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo. A'tek ir pamėgina, o busi užganėdintas.

VIDURINIAI SKAUDEJIMAI.

Ar yra jusų viduriai skaudami? Ar turite galvos ir kepenų skau- dėjimą, smirdantį atsikvėpimą ir vėją pilvę? Ar yra jusų apetitas blogas? Ar nejauciate sykiais teip juog gyvenimas nėra mielas? Saugokitės, nes szitie symptomai zenklina blogus vidurius. Ka jus nuo to darote? Ar laukiate kol patys isz savės pasitaisys? Szitas meginimas yra blogas, nes užpa- vietrijimas ne yra juokai. Ar var- tojate pavojingų arba ne kuriuos isz tų garsinamų patentavų vaistų? Pamislykite patys! Kaip gali kūs užraszyti jums lekarstas nematęs jusų. Prietam daugelis garsinamų gyduolių yra padarytos ypatų ku- rios vargiai ka žino apie tą lygą kurią sako iszgydyse.

Kas jums yra reikalinga tai gero daktaro rodos; tokio daktaro ku- ris specialiszka vidurinių ligų gy- dymu užsiima. Tokiu vienatiniai yra **DAKTARAS LEONARD LANDES** ir jo OFFICE 134 E. 24 Str. NEW YORK N. Y., yra kas- dien matomas iszgydymas yvai- riausių vidurinių ligų. Jo gydymas yra locnas iszradymas ir nė vienam nevalia imitavoti. Yra tai greitas ir tikras gydymas. Jei užtad sergate kokia liga, galite eiti pas jį su tikra vilezia jog jis jus isz- gydys. Viena ypata kurią **DAK- TARAS LANDES** neseniai gydė raszo sziteip:

„Ant rytojaus po atsilankimo pas jumi, tas baisus skaudėjimas, kuris manę kankino per szeszis mėnesius visiszka prasiszalino ir kasdien mano apetitas liko geres- nis teip juog trumpame laike ga- lėjan valgyti valgius katrie pirma butų man pridarę daug skaudėji- mo Dabar mano viduriai yra vi- siszka sveiki, dabar asz esmiu linksmas kaip niekad nebuva. Ju- sų gydymas man per savo greitu- mą labai patiko“. Atsiszaukite szendien pas **DAKTARĄ LAN- DES** o rytoj jausite geriaus ir kož- ną sekanczią dieną jausite leng- viaus, kol visi organai bus geriau- siame stovije; gislos pilnos kraujo, jusų veidas pilnas sveikatos. At- siszaukite dabar. Jei negalite a- teiti, raszkykite savo kalboje. Jo roda yra už dyką kožnam ir vi- siems. Raszkykite arba atekite.

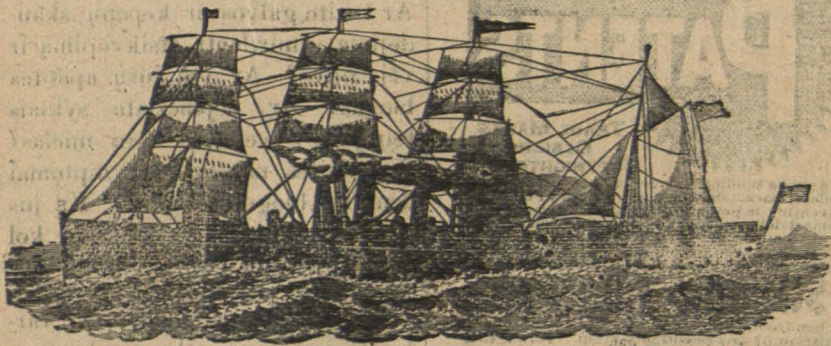
HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmo- nių. Kurie norite szį bei tą dasizi- noti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių ariekų, ar cigarelių skanų užirukyti, atekite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labaigerių linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siunczių pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuoczių pinigus į Lietuvą ir į kitus kraštus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszozius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITĖS ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirklami nuo sztorininkų visados reikalaukit Kazuno Trajank s. Jeigu negalit gaut pas savo sztorininko mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbo, skaudėjimu po krutine
arba panaszios ligoms, kada Kazuno Gumbo-Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1 00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo-Kura* susideda izz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, su prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.
Szitas preparatas yra izz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę izz ilgios sirgimo Reumatizmu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakanti laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuokit:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas
256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausia madą, duoda drotą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Teipo gi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

HOTELIS
K. Strzeleckio,
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

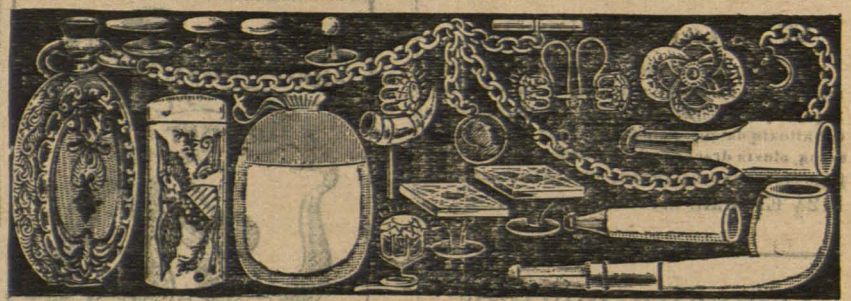
Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgrist skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėik pas **K. Strzelecki,**

Lietuvių užėiga

Geriausė užėiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siunczių pinigus visas dalis svieto. Pardūdu laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todel nepamirszkit jog mano **HOTELIS** po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.
Petras Lipavyczia.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPAJGYSTĖS.
Prezidentas — V. Daukszys
332 Catharine st. Philadelphia, Pa.
Sekretorius — A. Ilgunas
449, 3-rd. Ave — Homestead, Pa.
Kasierius — A. Olszevskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — N. Olszinskas
825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

DYKAI 14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekad nesigirdėta! Ateikit pažūrēt, pažūrėjims nieko nekasztoja!
Dabar mes paleidziamė turgan geriausį laikrodėlį: TIKRA AMERIKISZKA, 14k. su dvigubais deankuotais luksztais, ausuke užnakamas ir austatomas, vyriozkas ir moterizszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASZINERIA, pilnu akmenų, R. R. garantuotas, nikelinotais viduriais, iszduodame rasztą GYVARNEJA ANT 20 METŲ; pagal iszveidza, ir gerumą toki laikrodėli visados gali lyginti prie \$40 VERTĖS AUKSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikr. dėlį mylėtojams tres duosime bėgyje 60 dienių puikius prezentus. 1 vieną marių putų PYPK su didėle galvute ir gintarinu cibuku vertės \$1 50; 1 gryną marių putų CIGARIZCZIA; vertės 75c; 1 nikelinė briezdukams DEZUTE 25c; 1 dadių aukuota Dickens LENCINGELI su Cameo kabuto, \$1.50; 1 puikią aukuota saute, \$1 00; 1 vieną porą puikių AUKSRIU dāmantais sodintu, \$1 00; 1 puikią PİLKA isz sodintą brangakmenais 40c; 1 porą paankuotų kolonikų su pacmuterio virezais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permuterine apaczta, 25c; 2 kaladertams guzikų, permuterio apaczios, 50c; ir 1 puikią į krutine sagutę su dailiu akmeniu 75c. Laikrodėli ir 14 dovanų siuncziamė C. O. D. už \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; stuntinį galite isz egzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktū, engrazinkite mums atgal musų kasztais. Kur nesiranda Expreso Oficinas, \$4.98 trūki but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigus drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį RELI: dailtus mees pa-siuncziamė tada per paczta, užregistruvė savo kasztais.
Jeigu pirket ant syk laikrodėli gausi **VIENA LAIKRODELĮ SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar laikrodėli ar moterizszką. Jeigu moterizszka, tad vyriozko Dickens lencingėlio mees pasiusime moterizszką 50 colų aukuota lorgnette lencingėli. Raszyk szendien pakol iszpardavimas neszisbeilges.
Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

SPAUSTUVE.

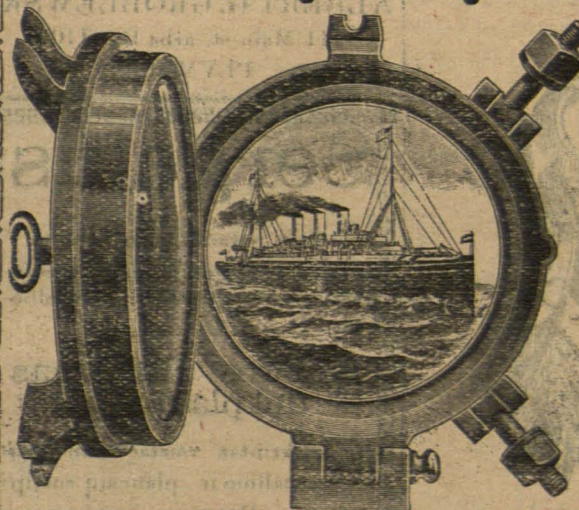
„Vienybes Lietuvninku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysezių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visu kialiū geriausiu ir greicziausiu laivū

Siunczia pingus į visas svieto dalis greitai ir pigei. Norintis kad jo piningai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greicziausiai nueitų tegul kreipiassi Po TOKIU ADRESU pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.

224 East Main Street, PLYMOUTH, PA.

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies
GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Joe Harrio HOTELIS

103 E. Main ir kampo Eno str.
Szaltas alus, skani arielka, cigarai pirmos kliasos Teipo gi užkandziai dovanai kas vakaras.
Jonas Drapiwskis Bartenderis.